

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a
SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ – APRILIE 2014
Ședința din ziua de 10 aprilie 2014
(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)
2. Dezbaterea ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.106 din 17 martie 2014 cu privire la acordarea de facilități la preschimbarea pașapoartelor de tip ex-sovietic.
4. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.111 din 19 martie 2014 pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.
5. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.95 din 6 martie 2014 pentru completarea anexei nr.1 la Legea nr.142-XVI din 7 iulie 2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I.
6. Întrebări.
7. Declarația domnului deputat Ghenadie Ciobanu – Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova.
8. Declarația domnului deputat Vladimir Saharneau.

Ședința începe la ora 11.17.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Vă rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul,

Vă rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună ziua.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 91 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Ghilețchi Valeriu, Guțu Ana, Jantuan Stella, Palihovici Liliana, Petrenco Grigore – în delegație; Godea Mihai, Stratan Valentina, Vieru Boris – din motive de sănătate; Reșetnicov Artur – la cerere; Sergiu Sîrbu.

Domnul Igor Corman:

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Domnilor deputați,

Înainte de a începe ședința, vreau să vă aduc la cunoștință că, în perioada premergătoare, și-a sărbătorit ziua de naștere colegul nostru Ghenadie Ciobanu. Să îi dorim la mulți ani, multă sănătate și succese în activitate. *(Aplauze.)*

Și acum vom dezbate solicitările de modificare a ordinii de zi.

Domnule Ioniță,

Vreți să anunțați ceva?

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

La ședința precedentă noi am propus ca proiectul de Lege nr.128 să fie votat în prima lectură și în a doua lectură și, fiindcă s-a votat doar în primă lectură, rugăm să fie introdus pentru ziua de mâine în a doua lectură. E vorba de importul unor mașini. Ca să putem să finalizăm mâine procedura.

Domnul Igor Corman:

Da, eu supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Includem acest proiect pentru ziua de mâine.

Alte solicitări. De la un grup din șapte deputați ... șase deputați privind includerea în ordinea de zi a mai multor proiecte: cu nr.100, nr.386, nr.95, nr.80 și nr.2695.

Domnule Dodon,

Vă rog.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Este vorba despre un set de modificări ale legislației, în special, despre stoparea unor reforme în domeniul educației. Propunerea unor proiecte sociale. Eu nu am să îl descriu pe fiecare, deputații, colegii au, rog să fie incluse toate în ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Voi supune votului aceste propuneri.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.100 rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Cine este pentru includerea proiectului cu nr.386? Număr insuficient de voturi.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.95? Număr insuficient de voturi.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.80? Număr insuficient de voturi.

Și cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.2695? Număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, de la un grup din 8 deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.147.

Doamna Mironic.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

Propunem includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.147 din 3 aprilie 2013 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, Legea cu privire la veterani, Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, care prevede asigurarea unor măsuri suplimentare de protecție socială a participanților la cel de-al Doilea Război Mondial), reieșind din aniversarea a 70 de ani de la eliberarea Republicii Moldova de sub jugul fascist. Noi avem 2000 de veterani de război. Vă rog să susțineți acest proiect.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Constat număr insuficient de voturi.

Următoarea solicitare, de asemenea, din partea a șapte deputați, privind includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.1002.

Domnul Todua.

Domnul Zurabi Todua:

Спасибо, господин Председатель.

Уважаемые коллеги,

В очередной раз мы предлагаем внести в повестку дня законопроект №1002 от 19 апреля 2011 года, который предусматривает закрепление нейтрального статуса Республики Молдова.

Мы считаем, что в такой сложной обстановке, когда происходят тревожные события в соседнем государстве, на Украине, закрепление нейтрального статуса поможет обеспечить безопасность Республики Молдова.

Хотел бы напомнить, уважаемые господа, что ни Украину, ни Грузию не смогли в сложной обстановки защитить ни НАТО, ни Европейский Союз, ни Соединенные Штаты Америки, и если вы надеетесь, что в аналогичной ситуации они обеспечат нашу безопасность, – вы глубоко ошибаетесь. Только нейтральный статус может решить эту задачу, и это подтверждает опыт тех государств мира, которые являются нейтральными.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și ultima solicitare, din partea unui grup din 7 deputați, aici sînt mai multe propuneri.

Domnule Stati,

Doriți dumneavoastră să le vocați?

Vă rog frumos.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Evoluția din ultima oară a evenimentelor din Ucraina denotă faptul că proiectul Parteneriatului Estic al Uniunii Europene, promovat cu atîta insistență pe parcursul ultimilor 6 ani, a suferit eșec. Fapt recunoscut actualmente nu numai de specialiști analiști și experți în relații externe, dar și de șefi de state ale Uniunii Europene, miniștri de externe ai țărilor Uniunii Europene și birocrați ai Comisiei Europene.

Tentativa Uniunii Europene de a recroi harta Europei după propriul plac s-a ciocnit de realitatea crudă a vieții, soldată cu morți și răniți în urma violențelor din Kiev, precum și cu procese de dezintegrare a Ucrainei, pe care le urmărim pe parcursul ultimelor zile. Cred că aceste premise sînt caracteristice și pentru Republica Moldova, dat fiind că și noi urmărim cu toată certitudinea o încercare, o tentativă de a se implica factorul extern în procesele din Republica Moldova.

Acest pericol este adus din exterior de care suferim deja de 5 ani, dar consecințele cele mai grave și urmările cele mai tragice sînt aduse de propria noastră guvernare, care a pierdut în totalitate contactul cu realitatea și purcede la pași care nu sînt împărtașiți de majoritatea cetățenilor țării.

Eu prezint proiectul, domnule ...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Dar la ordinea de zi. Dumneavoastră propuneți niște chestii strategice, dar cum se includ ele în ordinea de zi?

Vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc foarte mult.

Domnule Președinte,

Deci eu am două minute conform Regulamentului ...

Domnul Igor Corman:

Un minut pentru propunere conform Regulamentului.

Vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc foarte mult pentru cooperantă.

Dat fiind faptul că pericolul consecințelor în urma semnării Acordului de Asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană” poate, la fel, avea urmări grave pentru toate sferele de existență ale țării noastre: politică, economică, socială, națională, culturală și istorică, Frațiunea PCRM propune:

1. Începerea neîntârziată a consultărilor reprezentanților Guvernului cu experții Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, partid care deține jumătate din sufragiile cetățenilor țării, în vederea revizuirii textului Acordului de Asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană” și aducerea acestuia în concordanță cu interesele reale ale cetățenilor Republicii Moldova.

Implicarea activă a reprezentanților Transnistriei în negocierile cu Uniunea Europeană, precum și participarea reprezentanților Tiraspolului la revizuirea textului Acordului de asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană”.

3. Organizarea unor noi runde de negocieri cu Uniunea Europeană în vederea revederii angajamentelor Republicii Moldova la ...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Dumneavoastră propuneți ca noi să includem toate aceste lucruri în ordinea de zi? Este o declarație, de fapt.

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc foarte mult.

Domnule Președinte,

Ați văzut că ies cu niște propuneri foarte clare și reale, pe care am să vă rog să le puneți la vot. Aceasta este.

Vă mulțumesc foarte mult că mă întrebați și îmi deconectați microfonul.

Deci încă o dată. Punctul 3. Organizarea unor noi runde de negocieri cu Uniunea Europeană în vederea revederii angajamentelor Republicii Moldova...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Cînd să organizăm aceste runde de negocieri: astăzi sau mâine aici, în Parlament?

La ordinea de zi, eu vă rog frumos, să vă referiți.
Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Dumneavoastră deja a treia oară mă întrerupeți și nu îmi dați posibilitatea să încerc a formula foarte clar, ca și colegii noștri să înțeleagă despre ce este vorba.

De aceea, încă o dată, ultima propoziție, ca să nu vă supraobosesc, stimați prieteni. Organizarea unor runde de negocieri cu Uniunea Europeană în vederea revederii angajamentelor RM la capitolul securitatea regională, luând în considerare principiul de neutralitate al Republicii Moldova, și angajamentelor economice sociale care vor afecta grav cetățenii Republicii Moldova.

Ținând cont de experiența Ucrainei în acest domeniu, Frațiunea PCRM propune invitarea Federației Ruse la aceste negocieri, astfel ca formatul lor să includă UE, Chișinăul, Tiraspol, Federația Rusă.

Și, în acest context, domnule Președinte, fiindcă m-ați întrebat dacă este o propunere de revizuire cardinală deci a politicii externe, opinia Frațiunii noastre ține de propunerea ca Parlamentul, luând în considerare angajamentele sale și statutul său, deci poate, eu cred, a se implica foarte activ în formarea vectorului de dezvoltare strategică a Republicii Moldova.

În acest sens, noi vom putea interveni cu niște recomandări, cel puțin, sau dacă nu, indicații la adresa Guvernului referitor la formula de participare în diferite formate la nivel european și mondial, inclusiv în condițiile unei instabilități politice care s-a instaurat în această zonă a Europei.

Mulțumesc foarte mult și vă rog, dacă e posibil, să puneți fiecare dintre aceste 3 propuneri la vot, pe rând.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. E o propunere, așa, mai interesantă.

Deci, la insistența colegului, eu am să supun votului. Cine este pentru ca astăzi, în primul rând, noi, neîntârziat, să organizăm consultări între reprezentanții Guvernului și Frațiunea Parlamentară a Partidului Comuniștilor în vederea revizuirii textului de asociere? Număr insuficient de voturi.

A doua, privind implicarea reprezentanților Transnistriei în negocierile cu Uniunea Europeană. Pe platforma tot a Parlamentului, înțeleg eu. Da? Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Și negocierile cu Uniunea Europeană, nu s-a specificat când, astăzi ori mâine, dar o supun votului. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și acum, stimați colegi, văd că mai sînt încă cîteva solicitări, eu înțeleg că sînt de ordin tehnic.

Domnule președinte Hotineanu,

Vă rog.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Domnule Președinte,

Rog să fie inclus pentru ziua de mâine doar votul pentru lectura a doua a proiectului de Lege nr.14. Noi l-am prezentat și pentru lectura întâi, dar votul, procedura de vot să fie inclusă pentru ziua de mâine, 11 aprilie. Proiectul nr.14. A fost propus în două lecturi...

Domnul Igor Corman:

Care a fost votat astăzi în prima lectură?

Domnul Vladimir Hotineanu:

... în primă lectură și nu s-a votat...

Domnul Igor Corman:

În ședința precedentă. Da?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da. Și procedura de vot să fie trecută pentru...

Domnul Igor Corman:

Pentru ziua de mâine?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Pentru ziua de mâine.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor, proiectul nr.14 este inclus în ordinea de zi pentru ziua de mâine.

Domnul Saharneau.

Domnul Vladimir Saharneau:

Da. Mulțumesc.

În data de 21 noiembrie 2013, deputatul Voronin a formulat la adresa mea calomnii și aș vrea ca să îi dau un răspuns astăzi, incluzându-mă într-o adresare la sfârșitul...

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog să vă înscrieți cu o declarație.

Așa, stimați colegi, doar la ordinea de zi. În rest, cu declarații, la sfârșitul ședinței.

Domnul Țulea.

Domnul Oleg Țulea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Rugăm, din partea Frațiunii, să transferăm discuțiile asupra proiectului nr.1239 în lectura a doua pentru săptămîna viitoare.

Domnul Igor Corman:

Supun votului această propunere pentru transferarea din ziua de mîine pentru săptămîna viitoare a proiectului de Lege cu nr.1239. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea deputaților au susținut această propunere.

Domnul Ciobanu.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Eu vă mulțumesc, domnule Președinte.

Eu m-am înscris cu o declarație vizavi de acest proiect, deoarece, în ultima perioadă, au apărut niște insinuări și eu sper că, după declarația mea, situația va fi mai clară. Și aș invita colegii să asculte această declarație, precum și presa.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Doamna președinte Apolschi.

Doamna Raisa Apolschi:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Astăzi, la prezentarea raportului asupra proiectului nr.107, comisia a propus în primă lectură și în a doua lectură. Ținînd cont că s-a votat numai în lectura întîi, poate, exact în aceeași situație, pentru mîine, să rămîină în lectura a doua.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.107 pentru ziua de mîine rog să voteze.

Majoritatea deputaților au sprijinit această propunere.

Și acum, domnilor deputați, supun votului per ansamblu proiectul ordinii de zi. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor, ordinea de zi este adoptată.

Primul proiect pe care îl propun pentru dezbateri este proiectul de Lege nr.106 cu privire la acordarea de facilități la preschimbarea pașapoartelor de tip ex-sovietic.

Prezintă acest proiect domnul Nicolae Eșanu viceministru al justiției.

Domnul Nicolae Eșanu – viceministru al justiției:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Supunem atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind acordarea unor facilități cetățenilor care urmează să își preschimbe pașapoartele de tip ex-sovietic în contextul deciziilor adoptate anterior privind valabilitatea acestora pînă la data de 1 septembrie 2014.

Proiectul de lege supus atenției dumneavoastră scutește persoanele respective, prevede posibilitatea scutirii persoanelor respective de taxa de stat pe care aceștia urmează să o achite în momentul în care vor cere actele de stare civilă, necesare pentru perfectarea pașapoartelor.

Menționez că, paralel, persoanele respective urmează să fie scutite nu doar de taxa de stat, de orice alte cheltuieli pe care trebuie să le suporte, dar acesta face obiectul altor acte.

Rugăm să susțineți proiectul în primă lectură și în a doua lectură.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Spuneți-ne, vă rog frumos, dacă Guvernul Republicii Moldova deține informația dacă vreo altă fostă republică unională mai folosește sau în care mai sînt valabile pașapoartele de tip sovietic asemenea Republicii Moldova.

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu știu dacă cineva în Guvern deține această informație, probabil da. Eu nu am solicitat această informație, avînd în vedere că nu are legătură cu proiectul și nu am pregătit-o special pentru dumneavoastră. Deci eu personal nu pot răspunde la această întrebare. Eventual, alte structuri ale Guvernului ar putea să cunoască această informație.

Domnul Igor Corman:

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

O să vă ajut, domnule ministru.

Informația este publică, este veche. Deja al treilea an, Republica Moldova este unica fostă republică unională care mai folosește aceste însemne, aceste vestigii ale defunctei Uniuni Sovietice.

Și noi susținem acest proiect. Susținem... și cît mai repede trebuie ca Republica Moldova să se debaraseze de aceste documente.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare.

Domnul Reidman.

Următorul vă fi domnul Șova.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Спасибо.

Господин министр,

Скажите... у меня два вопроса. Скажите, пожалуйста, чем удостоверяется гражданство Республики Молдова?

Domnul Nicolae Eșanu:

Актами, удостоверяющими личность гражданина Республики Молдова. Если вы имеете в виду граждан – обладателей паспортов советского образца 1974 года, то их гражданство удостоверяется штампом, который им наложен... или закреплен в этом паспорте.

Но в принципе гражданство Республики Молдова возникает не исходя из документов. Гражданин является или нет таковым в зависимости от того, приобрел он гражданство или нет, а этих граждан, я еще раз повторяю, удостоверяется специальным штампом, который указан, в этот паспорт.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Понятно, то есть свойство человека или его качество гражданина не является зависимым от наличия или отсутствия паспорта. В соответствии с этим и все его дальнейшие права и обязанности возникающие, не зависят от этого и должны быть обеспечены независимо ни от чего.

Второй вопрос. Безусловно, хорошая мера, которую вы предлагаете, – то, что все документы ... акты о гражданском состоянии, которые требуется для получения паспорта бесплатно и т.д. и тому подобное.

А как быть с документами, которые нужно запросить или подтвердить в архивах, загсах других стран – бывших республик Советского Союза?

Как они их получают? И что они будут делать, если они их не получают?
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci, cu părere de rău, sau nu știu dacă cu părere de rău, dar Republica Moldova, ca și oricare alt stat, poate reglementa numai relațiile sociale care se derulează pe teritoriul statului respectiv, în cazul ... în speță Republica Moldova.

Deci cetățenii Republicii Moldova, care vor avea necesitatea să solicite documente din alte țări, vor trebui să respecte prevederile legale ale țărilor respective. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare – domnul Şova.

Următorul va fi doamna Fusu.

Domnul Vasili Şova:

Спасибо.

Уважаемый господин докладчик, у меня к вам два вопроса.

Первый. Пожалуйста, как вы относитесь к тому, чтобы продлить срок оформления ... паспортов до 1 сентября 2015 года – с тем, чтоб не устраивать ажиотаж по этому вопросу, а провести эту работу качественно и касающееся всех до единого граждан, которым необходимо заменить эти документы?
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Nicolae Eşanu:

Proiectul respectiv de lege nu vizează problema termenului pînă cînd vor fi preschimbate documentele. Respectiv, cetăţenii vor putea să le preschimbe şi pînă la 1 septembrie 2015, şi după 1 septembrie 2015.

Proiectul respectiv de lege vine să acorde facilităţi persoanelor, pentru ca acestea să poată să îşi preschimbe documentele pînă la 1 septembrie 2014, termenul pînă la care paşapoartele respective vor fi valabile.

Astfel, noi considerăm că nu este judicios chiar legea să acorde facilităţi pentru care i-ar stimula pe cetăţeni să nu îşi preschimbe documentele pînă la termenul de 1 septembrie.

Noi considerăm că termenul ales este unul rezonabil, perioada în care cetăţeanul are posibilitatea să îşi preschimbe documentele şi foarte multe persoane deja au făcut acest lucru.

Domnul Igor Corman:

Domnul Şova.

Domnul Vasili Şova:

Уважаемый господин министр,

Мне стоит только сожалеть о том, что вы пытаетесь так убедительно аргументировать то, во что сами, в общем-то, не верите.

И второй вопрос. Скажите, если человек, гражданин Молдовы с этим паспортом может принять участие в выборах после первого сентября 2014 года?

Является ли он гражданином, если он паспорт не поменял?

Domnul Nicolae Eşanu:

Конечно, является гражданином в независимости от того поменял он или...

Domnul Vasili Şova:

А может ли принимать участие в выборах?

Domnul Nicolae Eșanu:

... не поменял.

Domnul Vasili Șova:

А может ли принимать участие в выборах, являясь гражданином, а сто седьмой закон ему это запрещает?

Domnul Nicolae Eșanu:

Orice cetățean al Republicii Moldova poate participa la alegeri dacă întrunește condițiile stabilite de legislația electorală.

În măsura în care legislația electorală prevede că o persoană poate participa la alegeri doar dacă deține un act de identitate legal, valabil la data alegerilor, respectiva persoană nu va putea participa la alegeri.

Dar eu atrag atenție că în această situație se pot afla foarte multe persoane, inclusiv acei care au pierdut pașapoartele, persoanele care din alte considerente nu întrunesc alte condiții formale și aceasta este o regulă internațională.

Pot să vă spun că există destul de multe state și e considerat un standard că o persoană nu poate participa la alegeri dacă nu s-a înscris benevol în lista alegătorilor.

Deci și în acest caz este conform standardelor ca persoană să nu poată participa la alegeri, deși fiind cetățean. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Deci în ordinea în care v-ați înregistrat, eu vă ofer cuvântul pentru întrebări.

Doamna Fusu.

Următorul – domnul Vreamea.

Doamna Corina Fusu:

În primul rând, vreau să remarc pozitiv faptul că Guvernul a ținut cont de decizia Curții Constituționale din 4 decembrie 2013 și astfel aflăm că documentul este elaborat în limba română și în limba rusă.

Și a doua remarcă este legată de faptul că dumneavoastră, domnule viceministru, ar trebui să răspundeți în limba oficială, în limba română, pentru că Parlamentul are angajați traducători pentru deputații care nu înțeleg încă foarte bine limba română.

Întrebarea este următoarea. (*Rumoare în sală.*)

Din document aflăm că persoanele care mai dețin pașaport sovietic își vor putea preschimba actele de identitate gratuit pînă la data de 1 septembrie 2014.

Spuneți-mi, vă rog, dacă cunoașteți și ce fel de măsuri se iau pentru a se reuși schimbarea acestor acte pînă la 1 septembrie 2014, așa încît nimeni să nu aibă pretenție că nu poate vota din acest considerent?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci toate structurile implicate în acest proces au programe speciale pentru a facilita accesul persoanelor la săvârșirea procedurilor tehnice, care sînt necesare, inclusiv sînt organizate echipe mobile, care pot să se deplaseze la domiciliul cetățenilor, avînd în vedere că sînt de vîrstă înaintată și nu vor putea să facă deplasarea la oficiile teritoriale, se vor deplasa acasă.

Deci, în principiu, Guvernul, am spus, are un șir de măsuri întreprinse pînă la momentul actual și pe viitor care vor permite tuturor celor care vor dori să își schimbe pașapoartele să poată să facă acest lucru.

Domnul Igor Corman:

Domnul Vreamea.

Următorul – domnul Garizan.

Domnul Igor Vreamea:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

La articolul 3 din proiect se stipulează că Guvernul, în decurs de 3 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Îmi puteți nominaliza despre ce acte este vorba în acest caz?

Domnul Nicolae Eșanu:

Este vorba despre actele, hotărîrile de Guvern în care se reglementează procedura de eliberare a actelor de stare civilă în care există și prevederi care se referă la obligația de a achita sumele respective.

Dar aici eu aș vrea să atrag atenție. Dumneavoastră ați ridicat o problemă conceptuală foarte importantă. Noi, practic, în fiecare lege scriem despre aducerea în concordanță a legilor, a actelor normative, ceea ce, în principiu, nu este nici conform logicii juridice și nici conform legislației în vigoare.

Pentru că există un principiu că, de la data adoptării unei legi mai noi, derogatoare de la o lege anterioară, cu un conținut diferit, legea mai veche este abrogată.

Deci a afirma că mai există situații în care există neconcordanță între legea veche și legea nouă nu este corect din punct de vedere juridic.

În cazul de față, noi vorbim doar despre faptul de a redacta textele pentru a exclude un text abrogat de jure, dar care formal se mai află într-un text de lege.

Deci, din punctul acesta de vedere, nu va exista nici o problemă din punctul de vedere al implementării normei adoptate, pentru că toate actele care vor fi contrare acestei legi de la data intrării ei în vigoare, vor fi ... nu vor avea forță juridică.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Vreamea.

Domnul Igor Vrenea:

Da, dar vedeți că ministerul, în persoana ministrului, a contrasemnat un asemenea proiect, astfel că Guvernul își rezervă niște acțiuni în decurs de trei luni.

Aici apare întrebarea firească atunci. Dacă Guvernul nu și-a adus în concordanță cu prezenta lege sau nu este gata în momentul în care a înaintat proiectul respectiv de anumite acte de a le întreprinde, atunci când vor beneficia cetățenii Republicii Moldova de aceste facilități, calculînd că trei luni taman e luna august și 1 septembrie e gata, nu mai pot beneficia de aceste facilități?

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu pot să dau încă o dată asigurări că persoanele vor beneficia de aceste facilități din momentul în care legea va intra în vigoare.

De ce a fost inclus în această lege, este pentru că sînt convins că avea să fie, să apară întrebarea: de ce nu există o prevedere pentru Guvern ca să își aducă actele sale normative în conformitate cu această lege?

De ce Guvernul, eventual, nu le-a adus în conformitate în momentul în care prezintă această lege? Dintr-un simplu motiv, că Guvernul nu poate să schimbe textul hotărîrilor sale care este conform unei legi în vigoare în conformitate cu prevederile unui proiect.

Deci noi aici avem o problemă ce ține de modalitatea în care este organizată relația dintre legislația veche și legislația nouă și va trebui cumva să o soluționăm odată.

Domnul Igor Corman:

Domnul Garizan.

Următorul – doamna Mironic.

Domnul Oleg Garizan:

Спасибо.

Я хочу все-таки заакцентировать и еще раз вернуться к вопросу. В пояснительной записке к законопроекту, который вы предоставили, сказано о том, что, как правило, люди, которые сегодня пользуются советскими паспортами, – это люди, граждане Республики Молдова старше семидесяти лет и многих из них неходячие, лежачие, больные, вы определили в законопроекте срок 1 сентября 2014 года. Что получится, что после 1 сентября 2014 года те люди, которые лежачие и которые старше семидесяти лет, станут моложе?

Почему бы этот срок вообще не убрать, чтобы тот минимум, который еще не смогут по какой-то объективной причине получить новые паспорта, это право бы за ними бы сохранить. То есть здесь белыми нитками написано, что граждане должны это понимать, что данный законопроект разработан и представляется только к предполагаемым парламентским выборам, которые должны пройти в конце ноября. Но нельзя шить белыми нитками элементарно, это не забота о гражданах, это показуха заботы о гражданах. Это первое.

Второе. Вопрос, на каком языке отвечать в молдавском Парламенте? Это вопрос воспитанности каждого гражданина, находящегося в этом зале в отдельности. И воспитанный человек всегда отвечает на том языке, на котором ему задают вопросы, если он владеет этим языком. И данный вопрос ... каким языком – не каким языком: здесь, в этом зале, если один человек, может быть, двое-трое не понимают, к сожалению, государственного языка, а за пределами Парламента – процентов 20–30 населения Молдовы.

Поэтому не надо обострять этими пустыми заявлениями отношения между рядовыми гражданами.

Domnul Nicolae Eșanu:

По поводу возможности граждан, которые не могут передвигаться и дойти до офисов, которые обеспечивают обмен, я уже ответил и сказал, что Правительство специальный план разработало и там есть указание для создания мобильных групп. Так что эти граждане смогут воспользоваться своим правом.

Что касается срока. Еще раз повторяю, мы исходим из того, что закон не должен стимулировать граждан оставаться без документов, удостоверяющих их личность, действительных документов.

После 1 сентября 2014 года паспорта образца 74-го года не будут действительными. И если Правительство установит законы о том, что граждане могут надеяться на то, что они будут пользоваться поддержкой государства и после этого срока, это означает, что Правительство им подсказывает: не обязательно соблюдать закон. Эта только единственная логика.

Что касается сроков, популистских или нет – это вопрос оценки. Но я хочу обратить ваше внимание, что вопрос здесь не в стоимости этого проекта, потому что эти суммы не так велики и доходы госбюджета не являются существенными от этих ...

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Garizan.

Domnul Oleg Garizan:

У меня был один вопрос.

Спасибо за ответ.

Domnul Igor Corman:

Doamna Mironic.

Următorul – domnul Muntean.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Eu am să pun întrebările în limba rusă. Și mă adresez către deputații Parlamentului, pentru că 250 mii de cetățeni în Republica Moldova cu pașapoarte sovietice înțeleg mai bine limba rusă decât limba română. (*Rumoare în sală.*)

Я хочу сказать, уважаемые депутаты: надо быть ближе к избирателям и особенно к старшему поколению, потому что они просят, чтобы и вы говорили с ними, в том числе и на русском языке.

У меня два вопроса. Первый вопрос. Скажите, пожалуйста, господин министр, сколько граждан уже обменяли эти паспорта?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci informația respectivă este greu de a o furniza, pentru că ea se actualizează în fiecare zi. Deci, din informațiile pe care eu le-am solicitat în momentul în care se discuta în Parlament, deja rămăsese mai puțin de 150 mii de cetățeni care încă nu și-au preschimbat pașapoartele.

Dar eu sînt convins că, după această perioadă, cifra este mult mai joasă. Eu, pur și simplu, nu am luat informațiile actualizate, dar persoanele își schimbă în fiecare zi pașapoartele.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, doamnă Mironic.

Doamna Alla Mironic:

A doua întrebare constă ... Второй вопрос заключается в том, с какими трудностями встречаются руководители местных органов, для того чтобы выдавать паспорта? И в чем мы, депутаты, можем, им помочь?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deputații nu cred că pot interveni să acorde careva ajutor, pentru că problema constă în faptul că multe persoane nu dispun de toate documentele necesare pentru a preschimba acestea și este nevoie să fie acordată asistență de facto, ca să caute informațiile de care au necesare.

Din punctul acesta de vedere legislația nu trebuie să fie schimbată, este vorba despre eforturile pe care trebuie să le depună autoritățile locale. Și, în cadrul procesului despre care eu am vorbit, autoritățile locale, la fel, sînt implicate și chiar dacă ele nu au obligație expresă prevăzută în lege să acorde asistență acelor persoane pentru a-și pregăti documentele pentru preschimbare, această asistență este acordată și nu doar de autoritățile locale, inclusiv instituțiile statului implicate în acest proces, Întreprinderea „Registru”, oficiile de stare civilă acordă consultanță și asistență cetățenilor pentru a identifica documentele de care au nevoie.

În principiu, alte eforturi nu sînt necesare. Deci este suficient ca persoana să dispună de toate documentele. Și dacă ea dispune de toate documentele valabile, procesul acesta durează un timp foarte scurt. Mai mult decât atât, chiar este instituită procedura că persoanele nu sînt obligate să vină, să se prezinte pentru a

solicita preschimbarea și să ridice pașapoartele, inclusiv este posibil ca persoana respectivă să primească pașapoartele prin intermediul oficiilor poștale la domiciliu. Altfel spus, intervenția Parlamentului nu cred că este necesară la această etapă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Muntean.

Următorul – domnul Mușuc.

Domnul Iurie Muntean:

Eu, da? Da.

Domnule viceministru,

Două întrebări.

Deci, potrivit datelor, pe care dumneavoastră acum le-ați confirmat, numărul persoanelor care dețin pașapoarte de tip sovietic după modelul anului 1974 constituite circa 150 de mii, da?

Domnul Nicolae Eșanu:

Mai puțin cred că, dar ...

Domnul Iurie Muntean:

Mai puțin. Pînă la expirarea termenului, la care vă referiți dumneavoastră în proiectul de lege, au rămas mai puțin de 5 luni, așa este? Ceea ce înseamnă mai puțin de 150 de zile. Avem 22 de zile lucrătoare pe lună, aproape jumătate din luna aprilie deja a trecut, ceea ce înseamnă, un calcul simplu arată, că dumneavoastră, astfel, ca să le asigurați acestor 150 de mii de cetățeni dreptul de vot la următoarele alegeri, trebuie să eliberați pe zi circa 1700 – 2000 de pașapoarte. Ceea ce înseamnă că grupele respective, grupele dumneavoastră mobile, la care, iarăși, v-ați referit, trebuie să deservească pe zi circa 1700 – 2000 de cetățeni ai Moldovei.

Dumneavoastră foarte bine cunoașteți că aceste grupe, care constituie la momentul actual nu mai mult de 20 sau 30 și aceasta în cel mai bun caz, fizic nu o să fie în stare pe zi să deservească de la 1700 pînă la 2000 de cetățeni ai Republicii Moldova, zilnic, astfel ca termenul stabilit în acest proiect să fie respectat.

Ceea ce denotă intenția Guvernului clară de a lipsi respectivii cetățeni ... Eu vorbesc de cifre elementare, care sînt clare pentru orice persoană care este în stare să înmulțească 2 cu 2. Deci aceasta înseamnă că Guvernul, în mod intenționat, lasă în afara legii respectivii cetățeni. Și nu trebuie să ne spuneți aici brașoave despre grupurile mobile care vor respecta drepturile cetățenilor ... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Vă rog să finalizați, domnule Muntean.

Domnul Iurie Muntean:

... brașoave despre grupurile mobile care vor deservi toți cetățenii și o să fie în stare să îi asigure cu respectivele documente pînă la 1 septembrie 2014. Trebuie

să recunoașteți clar că această lege, scopul ei este lipsirea cetățenilor de dreptul la vot și de alte drepturi. De fapt, traducerea acestei acțiuni sau, mai bine-zis, caracteristica acestei acțiuni în orice dicționar explicativ se descrie cu un singur cuvânt – fascism. (*Rumoare în sală.*)

Acum întrebare. (*Rumoare în sală.*) Acum întrebare. Întrebare.

Deci, domnule viceministru,

Dumneavoastră v-ați permis să faceți o comparație absolut demagogică între cetățenii care pînă acum dețin pașapoarte de tip sovietic și care, respectiv, în cazul în care nu vor reuși să le schimbe pînă la 1 septembrie 2014, nu vor avea dreptul la vot cu acei care și-au pierdut documentele, precum și cu acei care intenționat și benevol ori intenționat și/sau benevol iau decizia de a nu fi introduși în listele electorale.

Domnule viceministru,

Eu vreau să vă atrag atenția că, în cazul pierderii pașaportului, noi vorbim despre un risc la care este supus un cetățean care nu depinde nici de voința lui, nici de voința statului.

În cazul în care cetățeanul alege să nu fie inclus în listele electorale, aceasta ține de decizia lui personală de a folosi sau de a nu folosi dreptul lui constituțional la vot.

În cazul în care dumneavoastră îl lipsiți pe cetățean, ca și stat, de dreptul constituțional la vot, acesta este un lucru cu totul altul. Și aceasta se referă la aceea ce am vorbit eu la punctul 1, se numește fascism. (*Rumoare în sală.*) Gura ...

Întrebarea este foarte simplă: ce o să faceți dumneavoastră ca să eliberați respectivele documente cetățenilor care vor avea nevoie să solicite documente, ca de exemplu, din Federația Rusă sau din Ucraina, unde în momentul de față în Ucraina, dumneavoastră știți care este situația.

Organele de stat, inclusiv organele de înregistrare civilă lucrează sub nivelul oricărei critici. Și documentele solicitate nu vor fi eliberate, chiar în cazul în care cetățeanul va solicita, nu vor fi eliberate în timpul stabilit de lege.

Cum o să îi ajutați dumneavoastră pe acești cetățeni? Sau poate grupurile dumneavoastră mobile vor fi în stare să se deplaseze cu ei la Kiev, Lugansk sau poate la Ternopol, sau poate la Moscova. Cum o să îi ajutați, domnule viceministru? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci, cu părere de rău, spre deosebire de dumneavoastră, care puteți cataloga drept brașoave purul adevăr, eu nu am dreptul să calific în nici un fel orice calcule, cât de deplasate ele ar fi sau alte argumente.

De aceea, eu mă voi limita doar să constat un singur lucru. Proiectul de lege supus atenției dumneavoastră nu are nici o legătură cu faptul care sînt documentele în temeiul cărora persoana poate să își exercite dreptul de vot, nu are vreo legătură cu termenul... nici măcar cu problema pînă cînd sînt valabile aceste documente. Textul de lege, pe care eu îl prezint atenției dumneavoastră, abordează un singur subiect: acordarea facilităților pentru persoanele care își vor preschimba

pașapoartele. Și eu am venit să solicit acceptul Parlamentului, pentru a acorda aceste facilități.

Alte subiecte, poate foarte pertinente, nu țin de acest proiect de lege. Eu sînt gata să le discutăm, inclusiv în cadrul examinării aici, dar...

Domnul Igor Corman:

Mai aveți un minut pentru a doua întrebare.

Domnule Muntean,

Vă rog.

Domnul Iurie Muntean:

Domnule viceministru,

Dumneavoastră, ca și prezentator al respectivului proiect, în cazul de față reprezentați întregul Guvern, inclusiv acele instituții, departamente și ministere responsabile de eliberarea respectivelor documente.

Înseamnă că dumneavoastră trebuie să fiți în stare să răspundeți la întrebarea mea: este în stare Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, care aparține lui Plahotniuc, să elibereze de la 1700 pînă la 2 mii de pașapoarte noi, deservind astfel numărul corespunzător de cetățeni zilnic, pînă la 1 septembrie 2014?

Domnul Nicolae Eșanu:

Da. Pot răspunde foarte simplu. Da, poate să facă încă și mai multe.

Dar încă o dată vreau să accentuez: capacitatea sau incapacitatea de a elibera un număr de pașapoarte nu are legătură cu acest proiect.

Parlamentul trebuie să răspundă la întrebarea: acceptă propunerea Guvernului de a acorda facilități sau nu acceptă? Oricare alte întrebări nu au legătură cu acest proiect. Am spus, indiferent de faptul cît de importante sînt ele pentru societate și cît de mult ar solicita să fie soluționate, dar ele nu pot fi soluționate în cadrul acestui proiect.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Domnul Mușuc.

Următorul – domnul Gagauz.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Înainte de a pune întrebarea.

Domnule viceministru,

Eu vă rog frumos să nu vă faceți mort în popușoi și ne vorbiți că acest proiect de lege nu are vreo tangență cu alegerile care ne așteaptă, parlamentare, și data aceasta de 1 septembrie este legată doar de acordarea de facilități, deoarece există un alt proiect de lege, pe care, la fel, o să îl examinăm și o să îl aprobăm, care lipsește deținătorii de pașapoarte sovietice de dreptul de vot.

Eu vă rog frumos, să nu ... să fim corecți și să avem „soveste” aici, în Parlament, când vorbim despre contextul general în care se discută acest proiect de lege.

Aici, întrebarea mea este: spuneți-mi, vă rog frumos, după aprobarea acestor proiecte de lege, după 1 septembrie, acești 150 de mii de cetățeni care, practic, sînt persoane... toți sînt persoane în etate, majoritatea dintre care depășesc vîrsta de 70 de ani, vor avea sau nu vor avea dreptul, de exemplu, la pensie, să spunem așa, să primească pensie în baza pașaportului sovietic după 1 septembrie sau nu?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci vreau să atrag atenție că noi nu am examinat dacă acest proiect are legătură sau nu cu alegerile, era vorba despre dreptul persoanei de a vota, ceea ce este puțin altceva.

În ceea ce privește dreptul persoanei de a primi pensie. Dreptul persoanei de a primi pensie urmează să fie exercitat în conformitate cu legislația cu privire la pensionare. Ea nu are legătură... sau problema respectivă nu are legătură cu acesta.

Dar, aici, poate să apară problema că, în măsura în care persoana are nevoie să încheie anumite acte juridice și dacă în momentul respectiv se vor cere acte de identitate valabile, deținătorii de pașapoarte care nu vor mai fi valabile, ca și deținătorii de oricare acte de identitate care nu sînt valabile, nu vor putea să încheie actele juridice respective. Dar atrag atenție că aceasta nu are legătură cu faptul dacă pașapoartele sînt de tip sovietic sau cu altă problemă.

Ce ține de faptul că pentru exercitarea unor drepturi este necesar ca persoana să dețină un act de identitate valabil și în măsura în care nu are acest act, iar legislația impune drept condiție a exercitării dreptului prezentarea unui act de identitate valabil, respectiv, persoana respectivă nu își va exercita dreptul.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

În calitate de Președinte al ședinței, eu sînt obligat să vă amintesc că, conform Regulamentului, întrebările se pun pe marginea proiectului prezentat.

Acest proiect este foarte simplu: acordăm sau nu acordăm facilități persoanelor pentru schimbarea pașapoartelor. Vă rog, conform Regulamentului.

A doua întrebare, domnule Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule ministru,

În contextul inclusiv al întrebărilor adresate de colegii mei, în speță domnul Vasili Șova, domnul Iurie Muntean, nu vi se pare că este o bătaie de joc fixarea acestui termen de 1 septembrie, atunci cînd dumneavoastră știți foarte bine că 150 de mii de cetățeni, care depășesc vîrsta de 70 de ani, majoritatea dintre care nu au posibilitatea fizică să se deplaseze, care, din punct de vedere tehnic, nu este posibil ca acestor cetățeni să le fie eliberate pașapoarte sau buletine de tip nou, nu vi se pare că este o bătaie de joc fixarea acestui termen?

De ce insistați asupra termenului de 1 septembrie? De ce nu acceptați, în calitate de autor, excluderea termenului de 1 septembrie în așa mod ca toți cetățenii Republicii Moldova, care toată viața lor au muncit din greu, mai ales în sate, au muncit și au dreptul la o viață cel puțin cât de cât decentă și normală? De ce nu acceptați excluderea acestui termen de 1 septembrie?

Domnul Nicolae Eșanu:

În privința faptului dacă mi se pare sau nu o bătaie de joc, cred că nu se poate de vorbit despre o bătaie de joc în condițiile în care pentru exercitarea unui număr important de drepturi sînt termene pînă la care persoana urmează să își exercite dreptul.

În ceea ce privește acceptarea, în calitate de autor, a excluderii acestui termen, vreau să vă atrag atenția că eu reprezint aici Guvernul și am obligația de a prezenta proiectul, astfel încît a fost adoptat de către Guvern.

Și fiți siguri că, în măsura în care argumentele vor fi prezentate Guvernului și Guvernul va adopta o altă decizie, eu am să v-o aduc la cunoștința dumneavoastră. Dar, la momentul actual, eu am obligația legală de a prezenta proiectul așa cum a fost adoptat de către Guvern.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare.

Domnul Gagauz.

Următorul va fi domnul Stati.

Domnul Miron Gagauz:

Благодарю вас, господин Председатель.

Я хотел бы обратиться к нашим коллегам из правящего большинства: вот такая болезненная реакция на звучание русского языка в стенах Парламента никогда в жизни не объединит и не консолидирует общество. И тем более никогда в жизни не объединит эту страну. Каждое ваше слово, сказанное в противовес этим утверждениям, расширяет Днестр на километры, а не на сотни метров.

А теперь у меня два вопроса.

Первый вопрос.

Господин министр, скажите, пожалуйста, а как поступить с теми людьми, которые отказываются получать паспорта по той причине, что они не хотят иметь идентификационный Код? По религиозным соображениям. Вы знаете, что есть протестные движения в этом плане. Что будем делать с этими людьми?

Domnul Nicolae Eșanu:

În contextul proiectului pe care îl discutăm, dacă ei o să refuze să își perfecteze documentele, nu vor beneficia de scutirea respectivă.

Noi putem să intrăm în discuții cu privire la modalitatea în care se soluționează probleme, dar eu încă o dată vreau să atrag atenție că noi astăzi nu discutăm acele ... subiectele pe care le-ați ... subiectul, în cazul de față, pe care l-ați ridicat dumneavoastră.

Noi nu putem soluționa, din principiu, în acest proiect de lege. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare. Domnul Gagauz.

Domnul Miron Gagauz:

Да. Благодарю вас, господин Председатель.

Вы не совсем правы. Мы обсуждаем тему как человек, который будет отказываться получать идентификационный номер, будет участвовать в голосовании.

Из этого вытекает второй вопрос. Не кажется ли вам, что данный законопроект лишает достаточно большое количество граждан по принципу веры принимать ... лишает конституционного права принимать участие в выборной компании?

Спасибо.

Domnul Nicolae Eșanu:

Никак не кажется, потому что, еще раз подчеркиваю, этот проект не регулирует вообще никак вопрос об участии в выборах. То есть, ссылаясь на этот закон, человека нельзя отстранить от участия в выборах. Нельзя никаким образом ограничивать. (*Rumoare în sală.*)

... Этот закон даже косвенно не может его лишить, потому что этот закон гласит, даем или нет освобождение от уплаты пошлины, и человек сможет участвовать в выборах и с освобождением, и без освобождения. То есть это никак не влияет на проблему голосования.

Спасибо.

Но не потому, что этот закон принят.

Domnul Igor Corman:

Următoarea...

Domnul Nicolae Eșanu:

A потому что есть другой закон.

Domnul Igor Corman:

Domnule viceministru,

Dacă ați spus „спасибо”, vă rog să vă opriți. Nu discutați cu deputații din sală, fiindcă avem aici regulă.

Deci următorul este domnul Știrbate.

Domnul Petru Știrbate:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Eu socot că este un proiect de lege foarte bun, ușor întârziat și nu trebuie colegii noștri din Parlament atât de tare să liniștească prin faptul că... (*rumoare în sală*) prin faptul că sînt alocați bani din partea statului și statul le face gratuit.

Așa, ca informație, vă zic o chestie. Sînt în jur de 120 de mii de cetățeni rămași ... care nu au aceste pașapoarte și trebuie numaidecît identificate buletinele de identificare.

Cît referire, nereferire la echipele mobile, eu dau un simplu exemplu. Ieri, de la oficiul din Orhei, au fost plecați într-un sat, la Ciocîlteni, au fost executate ... la 21 de persoane acasă, cele care stau nemișcate.

Astăzi sînt la Persecina, sînt în jur de 50 de cetățeni cărora li se execută pașapoarte.

Și aici o ușoară replică pentru colegii noștri din Parlament. Dacă dumneavoastră socotiți că dacă statul plătește bani și le execută buletine de identitate gratuit, numim fascism, atunci ce ați dorit dumneavoastră? Ca să le executăm tuturor, să-i ... fără acte de identitate? Aceasta e deja comunism. (*Rumoare în sală.*)

Și acum întrebarea.

Domnule ministru,

Logica acțiunilor pe care le întreprindeți, mă refer aici la adoptarea de legi. Odată ce noi astăzi punem limita pînă la, mă rog, în luna septembrie să executăm aceste pașapoarte, de fapt, în continuare noi vom interzice aplicarea acestor pașapoarte ex-sovietice, care nu mai există în țară și nici o țară din CSI nu mai este cu aceste pașapoarte, nu este logic să veniți și cu alt proiect de lege, ca să interzicem și simbolică fostului stat, care astăzi ne face de rușine. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Nicolae Eșanu:

Problema pe care ați atins-o ... (*rumoare în sală*) ... dumneavoastră este una foarte sensibilă și, la momentul actual, la Guvern nu se examinează un asemenea proiect, avînd în vedere că Curtea Europeană are o practică foarte bogată în ceea ce privește interzicerea simbolurilor și limitarea dreptului la libertatea de exprimare pe motivul de folosire a simbolurilor.

Așa că, la momentul actual, nu se preconizează asemenea proiect.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare – doamna Șупac.

Доамна Инна Шупак:

Да. Уважаемый господин министр,

Ну, нам всем... (*Инна Шупак, фракция ПКРМ*) нам здесь всем понятно несколько вещей.

Во-первых, вы нам пытаетесь объяснить, что данный проект закона не имеет ничего общего с участием или неучастием владельцев советских паспортов в выборах.

При этом мы все понимаем, что как бы это не так, потому что он явно взаимосвязан с тем другим законом, который фактически ставит в дискриминационное положение около двухсот тысяч граждан Республики Молдова.

Я бы хотела вас спросить, господин министр, поскольку вы представляете именно Министерство юстиции, являетесь юристом, экспертом в данной области: насколько коррелирует в том числе данный проект закона с законом, который вы, власть, так долго продвигала, – закон о равенстве шансов, в котором четвертая статья гласит: *formele grave ale discriminării prin care sînt promovarea sau practicarea discriminării de către autoritățile publice.*

А то, что вы собираетесь делать, – вы фактически дискриминируете граждан страны, не говоря об их доступе или недоступе к участию в приближающихся парламентских выборах осенью этого года.

Я бы хотела спросить ваше мнение. Первый вопрос. Вот пятая статья данного закона, *articolul 5, „Modalitățile de eliminare a discriminării”*: „Prevenirea oricăror fapte discriminatorii prin instituirea unor măsuri speciale, inclusiv a unor măsuri pozitive de protecție a persoanelor aflate în condiții dezavantajoase față de alte persoane. Măsurile pozitive se vor aplica pînă la instituirea egalității și includerea socială a persoanelor sau grupurilor de persoane aflate într-o poziție dezavantajată față de alte persoane”.

Мне кажется лично, господин, уважаемый господин...(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Vă rog să încheiați, doamnă Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Насколько это коррелирует с тем, что вы делаете всё с точностью наоборот, что касается этого конкретного закона?

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă, subliniez, dacă, pentru că, cu părere de rău, la noi se operează cu cuvîntul „discriminare” foarte ușor, fără a ține cont de faptul că discriminare înseamnă nu orice tratament diferit al grupelor de persoane, ci un tratament diferit al persoanelor aflate în aceleași sau substanțial similare poziții, deci trebuie să se afle în acela ...

Și chiar dacă am vorbit despre discriminare, acest proiect vine cu discriminare pozitivă, pentru că acordă facilități unui grup de persoane.

Astfel, acei care își preschimbă pașapoartele modelului 1974, se vor afla într-o poziție favorabilă cu alte categorii de persoane care își preschimbă pașapoartele. Pentru că aceștia vor beneficia de această scutire, dar ceilalți nu vor

beneficia de scutirea respectivă. Astfel, pot să afirm cu fermitate că, prin acest proiect de lege, nu este discriminată vreo categorie de persoane.

Și încă o dată atrag atenție. Noi nu putem să acționăm după principiul: doi scriem și unu-n minte. Este problema că discutăm un proiect de lege concret, care produce efecte concrete.

Dumneavoastră acum vorbiți despre careva limitări ale dreptului de a participa la alegeri, gândindu-vă la o altă lege, nu la această lege. Și când o să discutăm acea lege, argumentele ar putea să fie discutate.

În contextul acestei legi, argumentele nu au absolut vreo legătură.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, doamnă Șupac.

Doamna Inna Șupac:

Ну, до этого я хотела вас поздравить, господин Ешану, вы действительно эксперт в своей области, поскольку на ходу придумали новый термин – discriminare pozitivă. Мы это учтем в нашей дальнейшей практике, будьте уверены, и... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Nicolae Eșanu:

Aș vreau eu să am capacitatea să pot din mers să inventez asemenea concepte cum este conceptul de discriminare pozitivă. Dar, cu părere de rău, este un concept consacrat deja. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Inna Șupac:

Значит, второй вопрос.

Уважаемый господин Ешану!

Я думаю, что вы прекрасно знакомы по долгу службы с европейской практикой и в том числе, наверно, и с негативной практикой дискриминации граждан по ряду признаков, в том числе которые сейчас происходят в такой стране Европейского Союза, как Латвия, где, вы наверняка прекрасно знаете, около 300 тысяч человек признаны негражданами этой страны и лишены примерно 79 прав, среди которых главные права – право избирать и быть избранными. Эта практика существует уже практически 20 лет в Латвии.

Скажите, видите ли вы, как юрист, специалист в данной области, как мы это уже поняли, какие-то параллели и соответствия между тем, что вы сейчас пытаетесь, и в том числе подобного рода законами, провести в Республике Молдова, и практикой Латвии?

Domnul Nicolae Eșanu:

Încă o dată trebuie să atrag atenție că nu are legătură cu proiectul respectiv. Dacă doriți, să comentăm situația din Letonia. Situația nu este așa de simplă cum pare la prima vedere. Problema, pe care ați ridicat-o dumneavoastră, ține de faptul

dacă cetățenilor le-a fost refuzat dreptul, nu, persoanelor le-a fost sau nu le-a fost refuzat dreptul de a deține cetățenia Letoniei, cu respectarea prevederilor legale.

Dreptul de a alege, astăzi, la nivel național este dependent de cetățenie sau de lipsa cetățeniei. Deci problema, pe care o puneți dumneavoastră, ține de faptul corect sau incorect persoanele respective nu au avut accesul de a primi cetățenia Letoniei. Și, din punctul acesta de vedere, vă atrag atenția, că este greu de vorbit despre standarde internaționale. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pentru care există un mecanism foarte puternic de implementare, nu reglementează acest drept – dreptul de a primi cetățenie. Există alte convenții care nu au forță atât de mare și nu pot fi implementate atât de ușor ca și Convenția Europeană, dar nu știu cât de mult putem noi merge în discuție. Pentru că subiectul pe care l-ați invocat dumneavoastră este unul foarte și foarte complicat.

Domnul Igor Corman:

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Având în vedere că dezbaterile la acest proiect deraiază într-o direcție ... acuși o să ne amintim, probabil, și de statele din Oceania, care e cetățenia și care e dreptul la vot, propun, în temeiul articolului 108 alineatul (1), încheierea dezbaterilor la acest proiect.

Domnul Igor Corman:

Este propunerea unei fracțiuni. Supun votului această propunere cu referire la articolul 108 din Regulament să încheiem dezbaterile. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, propunerea este acceptată.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Și acum îl voi invita pe domnul președinte Stoianoglo să prezinte raportul comisiei.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege cu privire la acordarea de facilități la preschimbarea pașapoartelor de tip ex-sovietic, elaborat de Ministerul Justiției și înaintat spre examinare Parlamentului de către Guvernul Republicii Moldova.

Prezentul proiect de lege prevede că persoanele deținătoare de pașaport de tip ex-sovietic, modelul anului 1974, care vor solicita, din momentul intrării în vigoare a prezentei norme și până la data de 1 septembrie 2014, înlocuirea acestora cu buletine de identitate, vor fi scutite de plata taxei de stat la perfectarea certificatului privind modificarea, corectarea sau restabilirea datelor din actele de stare civilă, precum și la eliberarea din arhivă a extraselor privind actele de stare civilă.

Potrivit autorului, resurse financiare necesare pentru implementarea acestuia vor fi asigurate din bugetul de stat, urmînd a fi compensate lunar de Ministerul Finanțelor.

Comisiile parlamentare permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului s-au expus prin avize asupra proiectului de lege sus-menționat, înaintînd în conținutul acestuia unele obiecții și propuneri, asupra cărora comisia se va expune în lectura a doua.

Totodată, luînd în considerare faptul că comisia nu a putut lua o decizie asupra prezentului proiect de lege pe motiv că nu a întrunit majoritatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință, aceasta solicită plenului Parlamentului să se expună, prin votul său, asupra oportunității examinării și aprobării proiectului prezentat în lectura întâi.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Dacă sînt întrebări către comisie?

Domnul Starîș.

Următorul – doamna Ivanov.

Domnul Constantin Starîș:

Mulțumesc.

Господин Стояногло!

Ну, хотел этот вопрос задать, конечно, господину Ешану, но придется вам. Нам была озвучена статистика, около 150 тысяч человек сегодня являются обладателями советских паспортов. Речь идет о гражданах Республики Молдова, проживающих на правом берегу Днестра. Что у нас с левом берегом Днестра? Какова там статистика? Что планирует делать Правительство для того, чтобы ... это strict la proiect, да, чтобы обеспечить их права по этой теме? Или вы уже вычеркнули их из числа граждан Республики Молдова и т.д.?

У них есть право голосовать, у них есть право выбирать и быть избранными и т.д. У меня вот вопрос, я не знаю – вы мне на него ответите, господин Ешану, может быть, кто-нибудь другой?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Хорошо, я отвечаю вам.

По статистике, которой располагает «Реджистру», в Левобережье проживает сегодня 18 тысяч человек – обладатели паспортов старого типа. Правительство проинформировало все органы местного публичного управления о необходимости сбора всей информации об этой категории лиц, для того чтобы ближайшие учреждения «Реджистру» могли появиться в этих населенных пунктах и оказать им необходимую юридическую помощь и поддержку.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Constantin Starîș:

Я хотел бы уточнить, господин Стояногло. Скажите, вы сейчас говорите о селах или населенных пунктах, которые находятся под юрисдикцией Кишинева, или вообще о левом берегу Днестра, о том, что традиционно называется Приднестровьем?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Когда я говорю о 18 тысячах, я говорю о лицах, которые постоянно проживают в Приднестровье и которые получают те же права, что и лица, которые проживают ... (*vorbește cineva din sală.*) Да, конечно.

Во всяком случае, все эти лица через средства массовой информации будут проинформированы и смогут воспользоваться привилегиями, которые предоставляет этот проект закона.

Domnul Igor Corman:

A fost a doua întrebare, domnule Starîș. Succint, domnule Starîș.

Domnul Constantin Starîș:

Da. Mulțumesc.

Господин Стояногло!

И у меня к вам не совсем по этому проекту, а по этой ситуации ... Как председатель юридической комиссии и по безопасности, скажите ... ну, все-таки юристам, скажите, пожалуйста: Венецианская комиссия Совета Европы рекомендует не вносить поправки в правила, по которым происходят выборы, менее чем за год до выборов, в тот год, когда проводятся выборы, скажем так. Фактически вы нарушаете изменениями этих правил рекомендации Венецианской комиссии Совета Европы.

Скажите, у вас есть, может быть, экспертизы от Венецианской комиссии Совета Европы? Почему вы так решили изменить правила игры фактически во время игры?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Господин депутат!

С этой трибуны автор проекта несколько раз повторил, что предложенный проект не имеет ничего общего с правом выбора граждан. Этот проект предусматривает только определенные привилегии для лиц, которые хотят поменять паспорта, которые хотят! А те, которые не хотят, – не надо.

Domnul Igor Corman:

Următoare întrebare doamna Ivanov.

Următorul va fi donul Stati.

Doamna Violeta Ivanov:

Domnule președinte,

Întrebarea era preconizată pentru domnul Eșanu. Așa cum nu am reușit, o să v-o pun dumneavoastră. Spuneți, vă rog, dacă Guvernul își asumă responsabilitatea pentru acoperirea cheltuielilor pentru perfectarea aproximativ 150 mii de pașapoarte ... Așa? Înseamnă că au fost efectuate calculele respective, se cunosc care vor fi cheltuielile ș.a.m.d.

Spuneți, vă rog, de ce nu se acordă aceste facilități și după 1 septembrie? Ce vor face persoanele care nu reușesc pînă la 1 septembrie să perfecteze aceste pașapoarte?

Și de ce, dacă dumneavoastră spuneți că aceasta nu are nimic comun cu alegerile, atunci care îi problema? De ce limitați acest termen pînă la 1 septembrie?

Mulțumesc.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Vă mulțumesc.

Doamnă deputat,

În primul rînd, data de schimbare a pașapoartelor de tip sovietic a fost stabilită de Hotărîrea Guvernului încă în 2012. *(Rumoare în sală.)*

Și, în al doilea rînd, eu prezint proiectul parvenit de la Guvernul Republicii Moldova. Dacă dumneavoastră aveți niște propuneri pentru prelungirea termenului de eliberare de la taxă, poftim. Noi putem examina aceasta pentru lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Doamna Ivanov.

Domnul Violeta Ivanov:

Eu vreau să vă spun că, în ultima vreme, Parlamentul se ocupă de acoperirea încălcărilor pe care le efectuează Guvernul.

De aceea, eu vreau ca dumneavoastră, în calitate de președinte de comisie, să dați dovadă de responsabilitate și, într-adevăr, termenul acesta de revăzut, fiindcă nu este normal limitarea acestui termen, dacă spuneți că nu are nimic în comun cu alegerile parlamentare.

Mulțumesc.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

În orice caz, aceasta decide Parlamentul Republicii Moldova.

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Următorul – domnul Reidman.

Domnul Sergiu Stati:

Да. Господин Стояногло,

Небольшие два нюанса, на которые я бы хотел обратить внимание. Первое. Может быть, господин Ешану не понял или как бы сделал вид, что не понял: мы ни в коем случае не являемся противниками паспортизации граждан, мы это приветствуем и мы исходим из того, что это необходимость любого суверенного государства.

Вопрос в том: те граждане, которые не смогут в силу определенных причин, будь-то объективных – то есть нет возможности выписать справку из Караганды, или еще отчего-то, какие-то технические возможности и сложности, молдаване, которые были репрессированы, дети, которые родились, допустим, в Казахстане и т.д., то есть им надо сейчас выписывать оттуда бумаги и получать подтверждение. Первое.

Второе. Из религиозных соображений. Мы знаем, что есть религиозные общины, которые признают кодифицированные. Соответственно, исходя из этого, не будет никакой объективной возможности, скажем, к определенному сроку, к 1 сентября, обеспечить их паспортизацию. И вот здесь возникает фундаментальный вопрос ситуации. Есть конвенция о правах человека, которую мы обязались выполнить и в которой четко прописана ситуация...

Domnule Streleț,

Vă rog foarte mult să nu mă încurcați ca să formulez întrebarea.

... в которой совершенно ... господин Стояногло, в которой совершенно четко написано, что граждане страны имеют право голосования. То, что господин Ешану сказал о том, что где-то формируются списки и т.д., – это уже добровольное решение каждого гражданина.

У нас есть обязательное право голосования, которое прописное и которое является фундаментальным правом гражданина Республики Молдова. И тогда получается, что Правительство в данном случае сознательно идет на то...

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Спасибо. Этот проект... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

То есть я заканчиваю формулировку своего вопроса. В этой ситуации как вы относитесь к тому ... к нашему мнению и к нашему убеждению о том, что это есть нарушение фундаментального права человека, права на голос, на выборы. Поэтому прошу вас ответить исходя из вашего понимания, не то, что вам написали в Правительстве.

Спасибо.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Первое. Этот проект не касается освобождения от уплаты или привилегий по освобождению от уплаты госпошлины за акты гражданского состояния, которые выдаются в других странах, в Казахстане, в Беларуси или где там могут люди родиться. Этот проект касается только граждан, которые могут получить эти документы в органах гражданского состояния в Республике Молдова.

Даже те граждане страны, которые получают документы в других странах, и после 1 сентября смогут бесплатно, на основании постановления Правительства, получать *buletine de identitate*. Это первое.

Второе. Я с уважением отношусь к мнению всех депутатов, понимаю, с чем связаны ваши опасения, но этот проект, опять-таки говорю, ничего общего не имеет с правом выбора граждан.

Даже если допустить, что граждане Республики Молдова будут иметь паспорта старого образца, они смогут участвовать в выборах на основании справки №9, которая будет выдана соответственно учреждениями «Регистра».

И еще один вопрос – в отношении лиц, которые из религиозных соображений не хотят получать паспорта. Вы помните, что год тому назад мы принимали соответствующие поправки Закона о паспортной системе и дали возможность этим людям, опять-таки на постоянной основе, пользоваться справкой форма №9.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare.

Domnul Reidman.

Următorul va fi domnul Zagorodnîi.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Скажите, пожалуйста, господин председатель, вот сегодня, до истечения срока обмена и получения удостоверения личности, сегодня паспорта старого типа удостоверяют личность? Сегодня...

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Да, конечно.

Domnul Oleg Reidman:

Девятого числа или какое сегодня ... удостоверяют личность. Да? Зачем государство выделяет, судя по всему, будет выделять в бюджете, излишние средства на оплату каких-то документов, которые нужно требовать в органах загса и т.д. и т.д., когда можно выдать *buletin de identitate* на основании сегодня действующего паспорта старого образца и провести только лишь фотографирование și determinarea grupei de sânge, și atât. De ce?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Ну, у нас есть общий порядок оформления документов, идентификационных документов, который предполагает сбор определенной группы документов: свидетельство о рождении, свидетельство о браке, свидетельство о смерти близких людей. Поэтому эти формуляры в любом случае должны предоставляться.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Нет. O mică precizare.

Domnul Igor Corman:

Eu vă rog, două intervenții. Dumneavoastră și cu precizări, și cu întrebări, dar două.

Domnul Oleg Reidman:

Нет, мы говорим о том, что эти документы находятся в органах государственных, куда государство может обратиться само за получением соответствующих данных. Это раз.

Второе. Почему ... Второй вопрос. Почему срок установлен только до 1 сентября, ведь это связано, как я понимаю, только исключительно с выделением средств – правильно? – бюджетных средств на это дело. Оказание facilități – это деньги кто будет платить: государство, бюджет.

Бюджетный год у нас заканчивается 31 декабря. De ce noi limităm timpul, numai 1 septembrie?

Pentru lectura a doua, eu propun termenul valabilitate, facilități până la 31 decembrie minimum.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimate deputat,

În mod obligatoriu, noi vom examina propunerile dumneavoastră în cadrul comisiei, pentru lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Domnul Zagorodnîi.

Următoarea – doamna Fusu.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Dedesubturile acestor două proiecte de lege nr.106 și nr.107 sînt clare. În cazul proiectului nr.107 noi sîntem categoric împotriva, vom vota împotriva

acestui proiect, chiar dacă va fi examinat mâine în ședința plenului Parlamentului pentru lectura a doua.

Ceea ce ține de proiectul propriu-zis de astăzi, nr.106, noi și în cadrul Comisiei juridice, numiri și imunități am avut câteva propuneri în avizul nostru, domnule președinte, în care am propus ca acest termen să fie extins până la 1 septembrie 2015.

Și argumentul a fost următorul. Noi, anul acesta, avem alegeri parlamentare. Anul viitor, avem alegeri generale locale. În acest context, ar fi bine ca noi, totuși, să revenim la poziția expusă în această sală, ca noi să dăm posibilitate cetățenilor, în cazul în care nu se va reuși până la 1 septembrie 2014, cu care veniți dumneavoastră în acest proiect de lege, termenul respectiv, să aibă posibilitate ca Guvernul, autoritățile specializate să extindă aceste facilități până la anul viitor. De aceea, ar fi foarte binevenită această propunere.

Și solicităm, pentru lectura a doua, din partea Frațiunii, să fie luată în considerație această propunere. Și noi, Frațiunea, ne vom abține, în primă lectură, de la acest proiect de lege, ținând cont de faptul că, pentru lectura a doua, dumneavoastră veți lua în considerație această propunere.

Mulțumesc.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Eu am răspuns deja la întrebarea dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Vreau să ne împrăștiăm împreună memoria și să vă atrag atenția și dumneavoastră, domnule Președinte, asupra faptului că toate întrebările care au răsunat până acum din partea Frațiunii Comuniștilor nu au nici o tangență cu proiectul pe care noi îl dezbaterem astăzi, cu nr.106.

Vreau să vă spun că Parlamentul Republicii Moldova, în 2012, a votat o lege prin care pașapoartele sovietice se interzic și nu vor mai fi valabile începând cu 1 septembrie 2014.

Acest proiect de lege vine să anunțe că persoanele care doresc să aibă acte de identitate ale statului Republica Moldova o pot face pe gratis, dar până la 1 septembrie 2014. (*Rumoare în sală.*)

Dumneavoastră, cu propunerea de a prelungi acest termen, chemați președintele comisiei, dar și cetățenii Republicii Moldova să nu se supună legii.

Și, în concluzie, Frațiunea Partidului Liberal propune să votăm acest proiect de lege în primă lectură și în a doua lectură.

Iar pentru acei care nu au reușit timp de 22 de ani să aibă acte de identitate ale statului în care trăiesc, Republica Moldova, și nu doresc să o facă nici până la 1 septembrie 2014, și vor să rămână sovietici, să rămână sovietici.

Iar pe doamna Mironic o mulțumesc și o laud pentru faptul că a învățat limba română și ziua de astăzi demonstrează că toți deputații Frațiunii Partidului

Comuniștilor cunosc limba română, pentru că nici unul dintre dumneavoastră nu purtați cască pentru traducere. Sînteți bravo. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu cred că noi ne-am dus cam departe cu discuțiile de la acest proiect. *(Rumoare în sală.)*

Mai sînt încă cîteva întrebări aici, dar eu nu știu dacă ele își mai au rostul. *(Rumoare în sală.)*

Fac referință la articolul 108 din Regulament și propun încheierea dezbaterilor asupra acestui proiect.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea deputaților au susținut această propunere.

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Deci comisia nu a luat o decizie, așa cum s-a menționat în raport. Este la discreția plenului Parlamentului.

Cine este pentru aprobarea proiectului de Lege cu nr.106 în primă lectură rog să voteze.

Majoritatea deputaților au sprijinit această propunere. Proiectul de lege cu nr.106 este aprobat în primă lectură. *(Rumoare în sală.)*

Stimați colegi,

Acum este propunerea să luăm o pauză. *(Rumoare în sală.)*

Propun să luăm această pauză pînă la ora 14.00 și să revenim, să discutăm proiectele care au mai rămas.

Deci pauză pînă la ora 14.00.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Vă rog să vă ocupați locurile. Continuăm ședința.

Următorul proiect din ordinea de zi, pe care îl voi propune dezbaterilor, este proiectul cu nr.111, proiectul de Lege pentru modificarea articolului 2 din Legea nr.273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

Inițiativă înregistrată de mai mulți deputați. Prezintă proiectul domnul Alexandru Stoianoglo.

Vă rog.

Domnule președinte,

Vă rog, doar o scurtă pauză, acuși apare microfonul.

Stimați colegi,

Eu vă rog pe toți să scoateți cartelele și să le reintroduceți din nou, ca să fie restartat sistemul. Câteva minute durează și după aceasta revenim.

Vă rog, domnule președinte, prezentați proiectul de lege.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimați colegi,

Prin prezentul proiect de lege propunem introducerea în aplicare a unui nou model de pașapoarte de tip biometric pentru cetățenii Republicii Moldova, ce va avea coperta de culoare roșie-vișinie. Proiectul propune ca, odată cu intrarea în vigoare a documentului de tip nou, pașapoartele cetățenilor Republicii Moldova cu copertă albastră rămân a fi valabile pînă la expirarea termenului de valabilitate a acestora.

La elaborarea acestui proiect s-a ținut cont de aspirațiile de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, care, potrivit Rezoluției din 23 iunie 1981 a reprezentanților guvernelor statelor membre ale Comunității Europene, a aprobat culoarea roșie-vișinie în calitate de model unic pentru coperta pașapoartelor cetățenilor din statele membre.

Implementarea proiectului va fi realizată din surse financiare ale Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat «Registru»” din cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și nu va necesita cheltuieli financiare din bugetul de stat.

Comisia a examinat acest proiect de lege. Majoritatea comisiilor permanente s-au expus pentru susținerea proiectului de lege sus-menționat. Totodată, luînd în considerare faptul că comisia nu a putut lua o decizie asupra prezentului proiect de lege, pe motiv că nu a întrunit majoritatea de voturi a membrilor prezenți la ședință, comisia solicită plenului Parlamentului să se expună prin votul său asupra oportunității examinării și adoptării proiectului de lege prezentat.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Deliu.

Următorul – doamna Maria Ciobanu.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Am o întrebare cu referire la articolul II. Ce se subînțelege prin sintagma „intră în vigoare pe măsura creării condițiilor necesare pentru punerea în aplicare” și în continuare conform textului? Eu înțeleg așa: că ele, dacă vor fi perfectate, vor putea fi puse în aplicare.

Ce se are în vedere prin „măsura creării condițiilor necesare”? Ce se are în vedere? Aceasta e prima întrebare.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Prin măsura perfecționării noilor pașapoarte, pînă acum nu este perfecționat. Aceasta pe de o parte.

Și pe de altă parte, pe măsura terminării sau încheierii pașapoartelor de tip vechi biometric, adică a pașapoartelor albastre. Numai după terminarea pașapoartelor de tip vechi albastru va intra în vigoare această poziție și vor fi eliberate pașapoartele de culoare roșie ... nu roșie, dar bordo.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Și, totuși, mie mi se pare că trebuie de stabilit un termen, deoarece această prevedere presupune mai multe interpretări.

A doua întrebare, de fapt, dumneavoastră mi-ați răspuns la prima, fiindcă era în privința stocurilor care există astăzi într-un număr impunător de blanchete cu copertă albastră și care va fi soarta lor?

Am înțeles, din spusele dumneavoastră, că, odată cu epuizarea stocurilor, vor fi perfectate acestea de culoare bordo sau cum?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Din informația primită de la ministerul respectiv, în stoc, la data de 8 aprilie 2014, erau disponibile 155 860 de carnete de pașapoarte. Da, 150 mii 860. Și, bineînțeles, aceste carnete de pașapoarte vor fi eliberate pentru cetățenii Republicii Moldova.

Domnul Igor Corman:

Doamna Ciobanu.

Următorul – domnul Streleț.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule președinte,

În articolul 1 eu propun culoarea ... cuvîntul „albastră” să se substituie nu prin cuvintele „roșie-vișinie”, nu există o asemenea culoare, dar există culoarea bordo. Și dumneavoastră chiar ați spus și vă spun mulțumesc pentru aceasta. Nu există culoare roșie-vișinie, dar bordo.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Această recomandare ... eu despre aceasta am spus, a fost conținut în Rezoluția reprezentanților guvernelor statelor membre ale Comunității Europene, unde scrie: „Coperta pașapoartelor statelor europene este de culoarea roșie-vișinie”. Nu, bine, bordo. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Streleț.

Următorul – doamna Fusu.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Prima întrebare se referă, totuși, la numărul de pașapoarte care sînt astăzi în stoc și dacă, estimativ, ați evaluat, avînd în vedere statistica eliberării pașapoartelor, lunar, anual, cînd, estimativ, se va epuiza acest stoc, reieșind din notele pe care le oferă S.A. „Registru”? Dacă, respectiv, cînd va fi putea fi aplicată noua culoare a pașapoartelor?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Eu am spus despre cantitatea 155 și, după informația parvenită de la minister, în apropiatele trei luni stocul va fi epuizat.

Domnul Igor Corman:

Și a doua întrebare, domnule Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Și a doua întrebare.

Stimate domnule autor,

Se referă, totuși, la culoare. Admițînd ideea că colegii noștri toți, cîți am discutat înainte de dezbaterea acestui proiect, vorbeam de culoarea bordo și vedem această formulare roșie-vișinie, chiar și admițînd că se conține în Rezoluția din 23 iunie 1981 a reprezentanților guvernelor statelor membre ale Comunității Europene, e posibil de a face referință la un oarecare cod de standardizare a acestei culori.

Spre exemplu, eu înțeleg că există standarde de culori care sînt cifrate, trecute sub un anumit cod, să se facă referință la acest cod fie în sistemul Republicii Moldova, fie în sistemul european, ca să nu apară ulterior confuzii, fiindcă roșie-vișinie, într-o bună zi, se poate transforma sau în strict roșu, sau în prea vișiniu, adică...

De aceea, poate găsiți de cuviință să consultăm specialiștii, să vedem dacă există o codificare a culorilor, ca să avem un standard exact al acestor coperte, să nu rămîna în lege această formulare.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Bine, domnule președinte, pentru lectura a doua, noi clarificăm situația aceasta.

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Următorul – domnul Stati.

Doamna Corina Fusu:

Un moment. Întrebarea este următoarea, domnule președinte. Atunci când Parlamentul Republicii Moldova a votat Legea cu privire la pașapoartele biometrice, noi nu am cunoscut despre faptul că în Europa, în România, pașapoartele sînt de culoare roșu de Burgundia, este corect. De ce am folosit în continuare culoarea bleu, albastră și nu le-am făcut imediat de culoarea în care sînt pașapoartele în Uniunea Europeană?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Eu nu sînt gata să răspund de ce anume atunci s-a propus așa variantă. Dar pot să spun că în perioada aceasta au fost eliberate deja 752 de mii de pașapoarte biometrice de culoare albastră. De aceea, am avut stocurile respective și trebuie să fie eliberate pașapoartele cu albastru. Da.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

A doua întrebare. Din răspunsul dumneavoastră, înțeleg că, pur și simplu, noi am avut un stoc de pașapoarte de culoare albastră și din economie a trebuit să le folosim.

Acum, dacă noi, astăzi, votăm în primă lectură, în curînd vom vota în lectura a doua, legea va intra în vigoare. Cetățenii au să audă că pașapoartele pe viitor vor fi de culoare roșu de Burgundia ... (*rîsete în sală*), atunci, această informație i-ar putea opri de a-și perfecta pașapoartele biometrice de culoare albastră la ora actuală.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Poftim? Obligă ce? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Vă rog, liniște.

Domnule președinte,

Întrebarea era, dacă nu cumva faptul...

Doamna Corina Fusu:

Da.

Domnul Igor Corman:

... că noi votăm această modificare cu culoarea, dacă nu va conduce la aceea că cetățenii nu vor dori să aplice pentru pașapoartele albastre, dar vor dori să le aibă pe acestea roșii ... da, cum le numiți dumneavoastră.

Doamna Corina Fusu:

Să aștepte luna septembrie, când pașapoartele vor fi de culoare roșu de Burgundia, exact așa cum sînt pașapoartele românești și europene. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Vă mulțumesc.

Stimată doamnă deputat,

Proiectul de lege prevede că pașapoartele cetățenilor Republicii Moldova cu coperta de culoare albastră rămîn valabile pînă la expirarea termenului de valabilitate a acestora.

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Următorul – domnul Vreamea.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Domnule președinte al comisiei,

Vreau să vă întreb cîte pașapoarte albastre biometrice au fost eliberate pînă la momentul actual?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Pînă la momentul actual, au fost eliberate 2 milioane 568 de mii 535 pașapoarte albastre, dintre care 1 milion 816 mii 128, adică 70%, dețin pașapoarte simple, adică nonbiometrice și 752 mii 407, aproximativ 30%, pașapoarte biometrice.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Stati.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Deci, în acest context, este foarte stranie această situație și inițiativă a dumneavoastră, la un moment dat, așa, din senin, ca să schimbați culoarea pașaportului. Din cîte înțeleg eu, noi avem acum în dotare suficiente pașapoarte pentru a utiliza pentru acei care vor solicita eliberarea pașapoartelor. Și, în acest sens, este stranie poziția.

În afară de aceea că m-am bucurat că doamna Fusu, în sfîrșit, a avut posibilitatea să mai spună ceva despre România. Înțeleg că e o calchiere totală a tot ce este românesc. La început, am băgat aici uniforma polițiștilor, acum băgăm pașapoarte.

Deci mîine, trebuie ca să îl trimitem, să facem un colet să îl trimitem pe domnul Munteanu la București, poate acesta, cel puțin, va bloca expansia aceasta a românismului în Republica Moldova.

Și în acest sens, vreau să vă întreb câte blanchete de pașapoarte albastre biometrice, care corespund tuturor cerințelor, solicitărilor Uniunii Europene, noi avem în stoc în Republica Moldova?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule deputat, vă mulțumesc.

Eu am răspuns deja că avem în stocuri 155.860 de pașapoarte de culoare albastră. (*Rumoare în sală.*) Eu am răspuns deja că aceste pașapoarte, stocul acestor pașapoarte va fi epuizat în apropiatele 3 luni.

Domnul Igor Corman:

Domnule Stati,

Ați vizat vreun coleg din sală?

Domnul Sergiu Stati:

Da. Da.

Domnul Igor Corman:

Da? Pe cine, vă rog frumos? Nu am auzit.

Domnule Stati,

Vă rog să reiterați pe ce persoană ați vizat, ca eu să ...

Domnul Sergiu Stati:

Da. Doamne ferește, nu am avut pe nimeni ... în afară de acei români care sînt români peste noapte, nu acei care sînt etnici români. Aceia trebuie ca să își facă „ceomadanul” și să plece la București.

Domnul Igor Corman:

Bine, stimați colegi, declarații de acestea, dar acum, strict conform Regulamentului. Înțeleg că nu a fost o persoană vizată după nume. (*Rumoare în sală.*) Bine.

Domnule Munteanu,

Vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu vreau să le amintesc comuniștilor că nu doar pașapoartele le uniformizăm, le aducem în concordanță cu cele românești, noi am avut și imnul „Deșteaptă-te române”, și tricolorul, și portul național, și limba, și graiul, și multe, multe alte lucruri, practic totul. De ce? Pentru că sîntem români. E simplu. Aceasta trebuie să înțelegeți și voi. Și să vă împăcați cu gîndul acesta că, la un moment dat, toate lucrurile vor fi la fel și nu va exista nici o deosebire.

Mulțumesc foarte mult.

Domnul Igor Corman:

Domnul Vreamea.

Următorul – domnul Petkov.

Domnul Igor Vreamea:

Domnule autor,

Dar dacă o persoană, un cetățean al Republicii Moldova dorește deja din momentul publicării legii să își perfecțeze pașaport de culoare roșie-vișinie, cum este scris în proiect, cum va fi în cazul acesta?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Vor fi eliberate pașapoartele de care dispune astăzi Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. Până la terminarea pașapoartelor de culoare albastră, pașapoartele de culoare bordo, cum am spus, nu vor fi eliberate.

Domnul Igor Vreamea:

Dar vedeți că aici, dumneavoastră, în articolul II, ați formulat în felul următor: „Prezenta lege intră în vigoare pe măsura creării condițiilor necesare pentru punerea în aplicare ...”

Eu să înțeleg că, dacă sînt pentru 3 luni de zile, stocul este disponibil numai, înseamnă că ministerul deja este gata, are suficiente capacități ca să implementeze de acum legea aceasta.

Respectiv, cetățeanul vine și spune că, iată, în articolul 2 se spune că ea este pusă în vigoare, deja condițiile voi le-ați creat, atunci eliberați-mi pașaport de culoarea respectivă. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Pașapoartele albastre și bordo vor fi egale. Da. Și paralel, dar... Poftim?
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Petkov.

Următorul – domnul Butmalai.

Domnul Alexandr Petkov:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule raportor,

Deci fabula aceasta despre pașapoarte, că chipurile stocurile sînt epuizate, cam este pusă la îndoială acum, chiar în Parlament, se vede clar. Da? Pentru că cum adică, nu demult s-a pornit toată istoria cu pașapoartele biometrice. Și atunci cînd s-a inițiat procesul, ce, nu știa nimeni de cîte pașapoarte avem nevoie? Se cunoștea foarte bine. Fabrica, la fel, există, aceeași fabrică. Mă rog, dacă chiar se epuiza, de ce nu le-ați făcut în aceeași culoare?

Și vrem să știm, în primul rînd, dacă nu stau interesele cuiva de la guvernare în această afacere? Prima întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Și care răspuns vreți să auziți dumneavoastră? (*Rumoare în sală.*)

Un grup de deputați au inițiat ... prealabil au coordonat aceasta cu ministerul respectiv. Avem avizul și susțin ... din partea ministerului.

Și nu avem vreun interes mai mult personal.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

A doua întrebare.

Mulțumesc.

Am înțeles că există totuși interes în guvernare.

Mulțumesc pentru răspuns clar.

Acum, întrebarea mea este nu doar pentru domnul raportor, dar pentru întreg corpul de deputați, ca să înțelegem, ca să înțeleagă cetățenii, da, pașaportul este un document important al unei persoane care traversează frontiera.

Închipuiți-vă că din ... nu știu, avionul Chișinău ... cursa Chișinău – Frankfurt coboară 120 de persoane, dintre care 60 au pașapoarte albastre, restul au pașapoarte roșii, vișinii, nu mai știu cum.

Poliția de frontieră a statului respectiv este deja adus la cunoștința acestor state sau mai multor state că, uitați-vă, în Moldova sînt nu ca în toată lumea cîte unu, dar sînt două culori la pașapoarte, pentru că e și normal ca acel polițist de frontieră...

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Am înțeles întrebarea. Am înțeles.

Domnul Alexandr Petkov:

... să spună o dată că, oameni buni, cineva din voi este cu un pașaport fals.

Acum, spuneți-ne, vă rog, toate instituțiile statului au fost implicate, toate statele, europene în special, mă rog, din comunitatea internațională au fost anunțate despre intenția Moldovei de a schimba pașapoartele și că o să fie pașapoarte de două culori.

Adică două pașapoarte diferite. Ele chiar diferă și la conținut. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Ieri, această întrebare a apărut în cadrul discutării acestui proiect de lege în Comisia economie, buget și finanțe și, după ședința comisiei, eu am solicitat informația respectivă din partea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și am primit azi-dimineață răspuns că cetățenii Republicii Moldova vor putea călători în spațiul Schengen în baza pașaportului biometric, indiferent de culoarea acestuia.

Și este procedura respectivă, care va fi respectată. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Butmalai.

Următorul – domnul Mușuc.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, sincer să vă spun, nu înțeleg colegii din opoziție, pentru că eu cunosc anii 2005, 2006, 2007, inițiativa a parvenit când Vladimir Nicolaevici era Președinte de țară și Vladimir Molojen era șef la „Registru”.

Pe mine mă interesează altă întrebare, pentru că nu îi înțeleg de ce nu le palce deja culoarea. E roșie, vișinie. Dacă nu vă plăcea pînă acum albastră, de acum nici roșie nu vă place. Nu înțeleg ce vă place dar atunci.

Eu vreau să întreb referitor la prețuri, că o să fie majorate sau nu prețurile, costurile unui pașaport, ca cetățeanul să înțeleagă că noi nu venim cu alt tip de pașapoarte, cu alte prețuri. Cineva vrea să se îmbogățească, cum spun colegii. Aceasta, ca cetățeanul să o cunoască.

Prima întrebare.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Implementarea acestui proiect de lege nu prevede scumpirea sau sporirea costului pașaportului.

Adică, prețul rămîne același – 700 de lei.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc.

A doua întrebare, ceea ce ține de semnele de protecție, inclusiv teama colegilor că o să fie așa, o să fie așa.

Eu știu și s-a discutat și la comisie că referitor la cele de culoare albastră și roșie-bordo, sau roșie-vișinie, o să fie circulară și o să fie anunțate toate statele care referitor, trebuie să cunoască aceste chestiuni.

Ceea ce ține de eliberare și întrebarea mea este cu semnele de protecție, dacă aceste tipuri de pașapoarte corespund tuturor cerințelor convențiilor și tratatelor la care Moldova a aderat și este parte.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Noul document de călătorie sau pașapoarte este elaborat în conformitate cu ultimele tehnologii și tehnici de protecție a actului de identitate și corespunde în totalitate rigorilor Uniunii Europene și cerințelor ...

Domnul Igor Corman:

Domnul Mușuc.

Următorul – domnul Hadârcă.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule raportor,

O propunere, pentru a doua lectură.

În contextul propunerilor enunțate de unii colegi aici, în plenul Parlamentului, care vizează culoarea pașaportului, s-a propus roșu de Burgundia, s-a propus roșu de Bordo.

Fracțiunea noastră propune, reieșind din sentimente patriotice, înlocuirea lor cu introducerea sintagmei „roșu de Purcari”. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Numaidecât. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Mușuc,

Vă rog să formulați un amendament în scris comisiei, pentru lectura a doua.

(*Rumoare în sală.*)

Domnul...

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Și să examinăm cu participarea dumneavoastră pentru lectura a doua.

(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Hadârcă.

Următorul – doamna Vlah.

Domnul Ion Hadârcă:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Am consultat părerea experților de la Asociația Artiștilor Plastici, Uniunea Artiștilor Plastici, deci comentariul este pe nuanțe: roșu, vișiniu, bordo și roșu de Burgundia sînt nuanțe diferite.

Dumnealor recomandă bordo. Este ceva mai rece și mai elegant. Va arăta mai elegant culoarea bordo și asta recomandăm și noi susținem. Iar cît privește...

(*Rumoare în sală.*)

Iar cît privește prețul, solicităm de la Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor să revadă încă o dată posibilitatea de a ieftini totuși prețul și de a merge în întâmpinarea cetățenilor, care nu toți au suma aceasta de 700 de lei.

Poate că se poate micșora, avînd în vedere și tirajul care va fi aplicat.

Deci o solicitare către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor: să găsească posibilități de a ieftini prețul pentru pașapoartele schimbate.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Vă mulțumesc.

Noi transmitem solicitarea dumneavoastră. Deci acest proiect nu are nimic cu prețurile.

Domnul Igor Corman:

Domnul Vlah.

Domnul Petru Vlah:

Спасибо.

Уважаемые коллеги!

У меня такое ощущение, что мы не хотим, чтобы наши граждане свободно проезжали, перемещались по Европе.

Мы начали ругаться, какого цвета должен быть паспорт. Кто-то в Бургундию тянет, кто-то во Флорены, кто-то «Рошу де Пуркарь».

Я хотел бы сказать, что цвета болгарских паспортов и турецких паспортов, то же самое – бордовые. Поэтому, давайте их назовем или подтурецки или подболгарски, почему именно по-румынски или там бургунски какие-то. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Toate cele 28 de state membre ale UE au pașapoarte cu coperta de culoare roșie.

În afară de aceasta, vreau să menționez că Turcia, Japonia, Macedonia, China, Muntenegru, Serbia, Singapore, Brunei, Georgia, Iran au pașapoartele de culoarea respectivă. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Muntean.

Domnul Iurie Muntean:

Domnule Președinte și onorați colegi,

Propunerea este să nu complicăm lucrurile, pentru că în nivelul de pregătire și gradul de educație în prezentul Parlament lasă mult de dorit.

Eu știu că foarte mulți colegi din majoritatea parlamentară cuvântul „reno” îl citesc ca „renolt” și „pejo” ca „pejot”.

Avînd în vedere transcripția complicată a cuvîntului „bordo”, pe care o cunoaște doar Ana Guțu și Frațiunea Partidului Comuniștilor, se propune să revenim totuși la expresia roșu-vișiniu, pe care cred că majoritatea parlamentară are să îl scrie mai corect decît „bordo”. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Gagauz.

Domnul Miron Gagauz:

Благодарю вас господин Председатель.

Господин председатель,

Скажите, пожалуйста, вы сказали, что МИД вас проинформировал о том, что цвет паспорта не будет иметь никакого значения по странам Шенгена. А если за пределы Шенгена и т.д. – не будут возникать никакие... такие вещи.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Существует специальная процедура, которая предусматривает, что после введения в действие паспорта Министерство иностранных дел информирует все соответствующие учреждения через наши консульства, через наши посольства о том, что Республика Молдова ввела паспорт нового образца и этот паспорт является действительным. (*Rumoare în sală.*)

По старому – вообще вопросов нет, потому что он соответствует всем стандартам. (*Rumoare în sală.*)

Да. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Înțeleg că o propunere tot în contextul acesta.

Domnul Stati, da?

Vă rog.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Din răspunsul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene ...

Domnul Sergiu Stati:

Da. Mulțumesc.

Domnule președinte,

Vă rog eu foarte mult, deci aici, ca să nu confundați procedura, atunci când este adoptată legea sau, spre exemplu, se introduce o nouă modalitate de circulație sau invers, deci documente care sînt suplimentare ș.a.m.d., Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, după deja intrarea în vigoare a legii, în cazul de față a pașapoartelor noi, deja, deci după aceasta primesc speciamentele care sînt trimise pe căi diplomatice către ...

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Corect.

Domnul Sergiu Stati:

... organele respective ale statului de acreditare. Dar, în sensul acesta, deci aceasta, probabil, trebuie să fie luat în considerație și la lectura a doua, trebuie să dăm o perioadă de timp de trei luni de zile, spre exemplu, pentru intrarea în vigoare a acestei legi, pentru ca Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene să poată îndeplini toate procedurile interne convenite pentru intrarea în vigoare în

raport cu alte state. Aici este vorba despre raportul cu alte state care urmează să fie trecut prin procedură de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Да, мерси.

Господин председатель комиссии,

Вы когда представляли закон у нас на экономической комиссии, мы говорили о том, что уведомление пойдет не только о том, что введен новый паспорт, но уведомление пойдет о том, что старый синий паспорт или голубой, или как он там называется, продолжает оставаться действительным, и не только в Шенгенской зоне, но и во всех остальных государствах, на всех остальных границах, об этом идет речь. А вы нам рассказали сегодня только про Шенген.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Нет, нет. Секундочку.

Я уже ответил на этот вопрос и сделал ссылку на официальное письмо Министерства иностранных дел, в котором пишут: *cetățenii Republicii Moldova vor putea călători în spațiul Shengen* – потому что мы в данном случае говорим об этом – *în baza pașaportului biometric, indiferent de culoarea acestuia.* (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Bineînțeles, stimați colegi. Doar este o chestie evidentă.

Da, a doua întrebare, domnule Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин председатель,

Это письмо кому? Вот это письмо, вы говорите – официальное письмо МИДА, кому?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Комиссии, которая ...

Domnul Oleg Reidman:

Комиссии.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Да.

Domnul Oleg Rediman:

А мы говорим о странах, которые должны были уведомлены, что в Молдове есть два паспорта и оба действительны. Об этом речь.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Господин Стати ...

Domnul Igor Corman:

Așa și va fi, stimați colegi.

Iată, domnul Stati are experiență, a activat în Ministerul Afacerilor Externe, știe cum se fac toate procedurile.

Dacă mai sînt întrebări? Dar eu cred că deja am ajuns la o înțelegere. Pentru prima lectură sîntem gata să îl votăm.

Domnule Brega,

Foarte scurt, vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci eu aceasta și am vrut să propun. De ce discutăm noi atîta, o oră, despre culoare? Avem specialiști în domeniu, consultăm pentru lectura a doua și să ne dea avizul care culoare, cum se numește culoarea corect și atunci o să introducem. Că altfel am să propun și eu să fie culoare hematomă la ochi în prima zi sau a doua zi...

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule Stoianoglo.

Acestea au fost întrebările.

Da, complicată sarcină pentru comisie pentru lectura a doua, din atîtea culori care au fost astăzi enunțate, dar sper că o să ajungeți la o concluzie.

Mulțumesc, domnule Stoianoglo.

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.111. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea deputaților. Proiectul nr.111 este aprobat în primă lectură.

Și următorul proiect, și ultimul proiect din ordinea de zi, este proiectul de Lege cu nr.95, pentru completarea anexei nr.1 la Legea nr.142-XVI din 7 iulie 2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățămînt superior, ciclul I.

Prezintă proiectul doamna Loretta Handrabura, viceministru al educației.

Vă rog.

Doamna Loretta Handrabura – viceministru al educației:

Mult stimată domnule Președinte,

Onorat for legislativ,

Supun atenției dumneavoastră aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea anexei nr.1 la Legea nr.142, anexă care se referă la Nomenclatorul

domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I.

Propunerea noastră rezidă în introducerea unei noi specialități – Chimie biofarmaceutică – la domeniul de formare profesională Chimie. Există, cel puțin, două argumente din care derivă propunerea noastră. În primul rând, dezvoltarea foarte rapidă a industriei farmaceutice, pe de o parte. Pe de altă parte, nevoia de a descoperi noi remedii, de a produce noi medicamente pentru prevenirea, ameliorarea și tratarea bolilor.

Specialiștii care vor avea această calificare, pe lângă faptul că vor face analiza purității și calității medicamentelor, vor avea ca și misiune de bază sinteza dirijată a unor noi medicamente sau, altfel spus, vor produce în laboratoare noi substanțe chimice cu proprietăți biologice, care, ulterior, pot deveni preparate farmaceutice.

Pe lângă informația pe care o aveți domniile voastre, aș mai completa cu faptul că posibilități de angajare în câmpul muncii acești specialiști vor avea multiple posibilități și anume vor putea activa în calitate de chimiști în laboratoarele de analiză a preparatelor medicamentoase în Agenția Medicamentului, în laboratoare de cercetări sau de studii ale eficacității medicamentelor, de testare și înlăturare a efectelor secundare în companii și întreprinderi de producere a medicamentelor.

Inițiativa este susținută și de Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie. Specialiștii vor fi pregătiți la Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Chimie. De surse financiare suplimentare nu avem nevoie, vom reieși din Planul de admitere, pe care îl propunem pentru acest an.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Munteanu.

Următorul – domnul Brega.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă ministru,

Am aici, pe masă, câteva proiecte recente venite în Parlament de la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și câteva proiecte recente venite de la Ministerul Educației, pe care astăzi îl reprezentați. În toate proiectele de lege de la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare e scris „proiectele de lege sînt în limba română și în limba rusă”, iar în toate proiectele de la Ministerul Educației scrie că „proiectele sînt în limba rusă și în limba de stat”.

Spuneți-ne, vă rog frumos, de ce vă rușinați de limba română? Și de ce nu sînteți principali, de ce nu implementați la nivelul adecvat Hotărîrea Curții Constituționale din 5 decembrie? Iată că agricultorii v-au luat-o în față și sînt mult mai insistenți decît ministerul care ar trebui, la modul efectiv, să pună punctul pe i.

Mulțumesc.

Și sper că ați înțeles mesajul.

Doamna Loretta Handrabura:

Am înțeles.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega. (*Rumoare în sală.*)

Următorul – doamna Mironic.

Domnul Gheorghe Brega:

Doamnă viceministru,

Câți biofarmaceutici avem noi?

Doamna Loretta Handrabura:

Poftim?

Domnul Gheorghe Brega:

La momentul actual, câți specialiști în domeniul biofarmaceuticii avem?

Doamna Loretta Handrabura:

Noi ...

Domnul Gheorghe Brega:

Câți specialiști avem pregătiți de acum?

Doamna Loretta Handrabura:

Nu, noi urmează, de la 1 septembrie, dacă acceptați inițiativa, să instituim o grupă de 25 de persoane.

Domnul Igor Corman:

Domnule Brega,

A doua întrebare.

Doamna Loretta Handrabura:

Nu, noi abia propunem introducerea specialității.

Domnul Gheorghe Brega:

Pentru că dumneavoastră ați spus că trebuie să introducem Chimia farmaceutică. Chimia farmaceutică demult este la Universitatea de Medicină. Nu există Chimie farmaceutică acum să o introducem, Biofarmaceutică aceasta oleacă mai diferă de Chimia farmaceutică.

Și în nota informativă, v-am spus, dacă scrieți în nota informativă, nu au nimic comun acești oameni pe care îi indicați cu Biofarmaceutica. Poate au ceva cu culoarea verde, dar nicidecum nu au comun nimic cu Biofarmaceutica. Nu indicați în nota informativă ceea ce nu este corect.

Mulțumesc.

Doamna Loretta Handrabura:

Noi avem consultarea din partea academicianului Gulea, care e foarte bine cunoscut, și m-am consultat odată în plus, fiindcă noi am purtat discuții și în comisie. Totuși ei au tangențe în primul rând ... și dumneavoastră cunoașteți că cea mai eficientă metodă de producere a unui nou medicament anume se bazează și pe cunoștințele din Chimie și din Biologie. Odată în plus am comparat, la observația dumneavoastră, care este grila de discipline pe care o parcurg acei de la Farmacie comparativ cu acei care vor fi la această specialitate. Și lucrurile sînt foarte diferite, ei, totuși, vor elabora, așa cum ziceam, substanțele chimice care au proprietățile biologice necesare pentru tratament. Lucrurile nu se amestecă, sînt foarte explicite.

Domnul Igor Corman:

Doamna Mironic.

Următorul – domnul Hotineanu.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

Doamnă ministru,

Spuneți, vă rog, dar în diploma absolvenților ce specialitate o să fie scrisă?

Doamna Loretta Handrabura:

El va fi licențiat în științe exacte. Ulterior, calificarea, cînd o vom elabora, se indică expres: „Specialist calificat în Chimia biofarmaceutică”. Dar pe moment, titlul obținut va fi „licențiat în științe exacte”, fiindcă domeniul de formare profesională la Chimie face parte din științele exacte, din domeniul fundamental. Și noi titlaturile așa le oferim.

Domnul Igor Corman:

Doamna Mironic.

Doamna Alla Mironic:

În ce domeniu o să activeze?

Doamna Loretta Handrabura:

Ziceam. Ei vor activa în laboratoarele de analiză din farmacii, la Agenția Medicamentului și în întreprinderile de producere a medicamentelor.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vreau să aduc aminte, pentru unii deputați, că nu are nimic Chimia biofarmaceutică cu culoarea verde, dar aceasta este o specialitate. Ține Chimia biofarmaceutică de specialitatea care va fi pregătită la Universitatea de Stat. Și, actualmente, la Facultatea de Farmacie avem Chimie farmaceutică, ca obiect în curricula pregătirii specialistului...

Doamna Loretta Handrabura:

Dar nu ca specialitate.

Domnul Vladimir Hotineanu:

...și nicidecum specialitate. La Farmacie avem Farmaciști și Tehnologia medicamentului. Sînt lucruri distinctive. Aceasta este către...

Dar necesitatea acestei specialități chiar este importantă, odată cu creșterea numărului de producători de medicamente și care neapărat ar trebui să aibă acești specialiști, dar, în special, și în domeniul controlului calității medicamentului. Acești chimiști biofarmaceutici pregătiți la un nivel european, modern ei chiar vor fi responsabili de ceea ce nu avem astăzi în această țară.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Igor Corman:

Da. Probabil, colegul s-a lăsat influențat de culoarea stegulețelor pe care le aveți astăzi pe masă. A fost inspirat.

Acestea au fost întrebările, stimați colegi.

Domnule Brega,

Vă rog, scurt. Da. Ați avut două întrebări.

Vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Scurt. Da. Deci bio... În principiu, Biofarmaceutica are atribuții de culoare verde, pentru că cuvîntul „bio” include și culoarea verde. Dar eu nu m-am expus la Biofarmaceutică cu culoarea verde, m-am expus la acei care în nota informativă nu au nimic comun cu Biofarmaceutica, niște nume aici sînt, dar au legătură numai cu culoare verde.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Domnilor deputați,

Și acum îl invit pe domnul președinte Lucinschi să prezinte raportul comisiei.

Domnul Chiril Lucinschi:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de lege nominalizat și, luând în considerare competențele și atribuțiile funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost prezentat de Guvern și propune completarea Legii privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I cu o nouă specialitate: Chimie biofarmaceutică.

Specialitatea propusă va avea un trunchi comun, care include cunoștințe fundamentale și de specialitate necesare unui specialist chimist cu aptitudini la obiecte aplicative domeniului chimiei.

Ținând cont de experiența internațională și de schimbările care se produc în domeniul științelor exacte, se propune introducerea unei specialități noi: Chimie biofarmaceutică la domeniul de formare profesională 442.2 și 442, domeniul general de studii și la 44 Științe exacte.

Implementarea proiectului nu prevede cheltuieli suplimentare. Comisiile permanente și Direcția generală juridică au avizat favorabil proiectul de lege și propun examinarea și adoptarea acestuia în ședința plenului Parlamentului.

Urmare a dezbaterilor, comisia, cu votul majorității membrilor (9 – „pro” și 3 – „abțineri”), a susținut proiectul de Lege nr.95 și propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea acestuia în primă lectură.

Domnul Igor Corman:

O întrebare.

Domnul Morcov.

Domnul Ghenadie Morcov:

Da. Mulțumesc.

Aici, domnule președinte, mai uitați-vă și în partea aceasta. Deci... nu chiar este întrebare roșie, fără grijă ședeți. Spuneți, vă rog, pînă la momentul adoptării acestei legi, noi nu am avut așa specialitate. Da? Deci, dacă aveți, cumva, poate, vreun studiu, de câți specialiști noi vom avea nevoie în Republica Moldova sau câți specialiști va trebui să pregătim în acest domeniu?

Domnul Chiril Lucinschi:

Nu. Noi nu avem...

Domnul Ghenadie Morcov:

Fiindcă situațiile ar trebui să aibă o continuitate oarecare.

Domnul Chiril Lucinschi:

Da. De câți specialiști, noi nu avem această informație, dar avem informație că la prima promoție o să fie primiți 25. Da? Douăzeci și cinci de specialiști noi.

Domnul Ghenadie Morcov:

25?

Domnul Chiril Lucinschi:

Da, 25. Prima promoție.

Domnul Ghenadie Morcov:

Da, mulțumesc.

Am înțeles.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Mulțumesc, domnule Lucinshi.

Stimați colegi,

La propunerea comisiei, supun votului aprobarea în primă lectură proiectul de Lege cu nr.95. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor, proiectul este aprobat în primă lectură.

Dacă nu sînt obiecții, îl supun votului și în a doua lectură.

Comisia,

Nu sînt alte amendamente? Obiecții? Bine, dacă aceasta este propunerea.

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Propunerea este bună, de a vota și în lectura a doua, așa cum a propus și ... că nu sînt amendamente, dar să o facem mîine la deschiderea ședinței. (*Rîsete în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Pătitul, știi ce spune, da? Bine, atunci cred că nu suferă nici o ... acest proiect de lege, dacă îl votăm mîine. Mai așteaptă.

Domnilor deputați,

Acum sîntem la Ora întrebărilor, după care vor urma și declarațiile.

Doi colegi s-au înscris cu declarații. Mai întîi întrebări, dacă sînt.

Domnul Saharneau.

Domnul Vladimir Saharneau:

Interpelare. Guvernul Republicii Moldova.

Rog să mi se comunice cîte cheltuieli implică anual, de la începuturi și pînă astăzi, participarea Republicii Moldova la Comunitatea Statelor Independente, incluzînd cheltuieli instituționale, cotizații de membră sau contribuții de participare la Compania de televiziune „MIR”.

Răspunsul îl solicit în scris.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Domnul Bondari.

Domnul Veaceslav Bondari:

Da. Da. Adresare către Agenția Proprietății Publice pe lângă Ministerul Economiei al Republicii Moldova, către domnul Triboi.

La data de 21 decembrie 2012, Parlamentul Republicii Moldova a primit Legea nr.295 privind modificarea anexei la Legea nr.668 din 23.11.1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate rămân în proprietatea statului, conform căreia terenul se exclude din gestiunea instituției publice Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară, satul Maximovca raionul Anenii Noi, cu suprafața de 1 ha și 10 ari, care se vinde ca teren aferent construcțiilor deținătorului acestora la prețul de piață, însă nu mai mic decât prețul normativ al pământului, fără aplicarea coeficienților, ceea ce constituie 1 milion 399 mii de lei.

De fapt, acest teren a fost cumpărat de către SRL „Papir Mon”, la prețul de 47 de mii 584 de lei, prin care s-a adus prejudiciu statului în sumă de mai mult de un milion de lei.

În așa mod, ținând cont de cele expuse, solicit examinarea acestui caz și informarea privind legalitatea tranzacției respective.

Și am încă o interpelare. Către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, către domnul Vasile Bumacov.

Întreprinderea de Stat pentru Cercetarea și Producere a Resurselor Biologice Acvatice „Acvacultura-Moldova” de profil la nivel național, care se ocupă cu elaborarea și asigurarea suportului științific în dezvoltarea domeniului acvaculturii, menținerea și dezvoltarea potențialului genetic piscicol din țară, realizarea asistenței științifice a fermelor piscicole și încă un șir de activități importante, a fost privatizat cu un scop corupțional de acaparare a bazinelor acvatice din sudul și nordul republicii și a sediului întreprinderii din centrul orașului de pe strada Cosmonauților 6.

Comisia permanentă a Parlamentului agricultură și industrie alimentară s-a adresat către Academia de Științe și Guvernul Moldovei cu solicitarea de a menține întreprinderea cu profilul menționat prin crearea unei noi instituții publice – Centrul Științific de Stat, la care Academia a susținut în tot apelul comisiei. Iar Guvernul, considerînd peștele „animal”, a socotit că asistența științifică a fermelor piscicole trebuie să se desfășoare în cadrul Institutului Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară, pe lângă fermele de porci și care, concomitent, se va ocupa cu cercetările în domeniul pisciculturii în câmpurile satului Maximovca unde e situat Institutul.

În așa mod, solicit păstrarea întreprinderii cu scopul menținerii ramurii de interes național.

Domnul Igor Corman:

Doamna Maria Ciobanu...

Domnul Nicolae Juravschi:

Nicolae Juravschi sînt.

Domnul Igor Corman:

... prin vocea lui Nicolae Juravschi.

Domnul Nicolae Juravschi:

Da. Domnule Preşedinte,

Solicit Ministerului Tineretului şi Sportului să ne facă o lămurire, în scris, referitor la mecanismele de repartizare a banilor publici federaţiilor naţionale pentru pregătire către jocuri, către competiţiile calendaristice.

Şi alt subiect. În Legea nr.330, noi am modificat capitolul referitor la renta viageră şi era necesar să intre în vigoare la momentul publicaţiei, dar pînă astăzi această rentă nu este plătită.

E necesar să vină în faţa Guvernului cu, iarăşi, propuneri de revizuire a rentei pentru acei care pot beneficia să beneficieze.

Şi pînă astăzi nu este implementat, şi aş dori ca ministerul respectiv să vină cu aceste precizări.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Şi două declaraţii mai avem, domnilor deputaţi.

Primul este domnul Ghenadie Ciobanu.

Vă rog.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Stimate domnule Preşedinte,

Stimaţi colegi,

Am decis să fac această declaraţie, deoarece ţin mult la numele meu şi fac parte din categoria de persoane care au coborît în politic, avînd drept scop de a dovedi că făcătorii de politică pot fi şi morali, şi oneşti.

Totul ce am făcut pînă acum în Parlament, am iniţiat legi al căror scop a fost protejarea copiilor, oamenilor de cultură şi artă, patrimoniului cultural, educaţiei, dreptului de autor etc.

Toate aceste acte, şi cele adoptate, şi cele aflate în proces de examinare, au trecut toate procedurile regulamentare de avizare, dezbateri, audieri publice.

Aşa s-a întîmplat şi cu proiectul de modificare a Legii privind dreptul de autor şi drepturile conexe, reprezentînd o iniţiativă a AGEPI, care, ar trebui să vă mărturisesc, m-a surprins, deoarece conţinea prevederi care limitau, după părerea mea, dreptul titularilor în favoarea utilizatorilor.

Am să vă amintesc, stimaţi colegi, că în timpul dezbaterilor în primă lectură a acestui proiect, am ieşit la microfon cu un teanc de amendamente şi observaţii, majoritatea cărora se refereau la excluderea prevederilor propuse şi menţinerea celor din legea în vigoare şi am atenţionat că acest proiect conţine un şir de prevederi foarte discutabile din punctul de vedere al standardelor din domeniu, ba

chiar am remarcat că mă adresez plenului Parlamentului pentru ca cele relatate să intre în stenogramă pentru o mai mare transparență și responsabilitate.

Atunci am fost rugat să prezint amendamentele în scris.

Amendamentele au fost prezentate, în mod regulamentar, la comisia sesizată în fond, iar în decursul anului au fost organizate patru ședințe ale comisiei, cu reprezentanții AGEPI, în cadrul cărora am fost convins de doamna Director general că de modificările și completările legii este nevoie inclusiv pentru faptul că au fost înregistrate alte două organizații de gestiune colectivă.

Amendamentele mele, cu prezentarea de argumente, au fost depuse la comisie. Sînt parte a tabelului de divergențe și nu prezintă nici un secret.

Da, prin aceste amendamente eu am făcut un lobby, un lobby pentru o legislație mai bună, pentru îmbunătățirea situației dreptului de autor în Republica Moldova.

Eu îmi dau seama ce îi deranjează, ce i-a deranjat, ce nu le-a convenit așa-numitor specialiști în dreptul de autor, care au adus critici proiectului.

De exemplu, prevederea că organizația care va fi avizată de AGEPI, în modul stabilit de Guvern, să elibereze beneficiarilor licențe, ar trebui să posede un repertoriu reprezentativ valorificat de utilizatori și aceasta pentru faptul că, abia apărute ca organizații de gestiune, neavînd încă un repertoriu, neavînd experiență, necunoscînd practicile bune din domeniu, acestea sperau să fie desemnate, așa cum era stipulat inițial în proiect, să elibereze licențe beneficiarilor, fără ca să întrunească criteriile profesionale.

E de înțeles că în cazul desemnării, AGEPI ar fi cea care decide cine să colecteze remunerația, iar prin avizare, conform criteriilor, se recunoaște acest drept doar titularilor, lucru care este un atu al dreptului de autor.

Stabilirea criteriilor reprezentativității indică cine este mai în drept să elibereze licență, punînd accent pe titularii de drepturi, singurii îndreptățiți să decidă în privința rezultatelor muncii sale.

În caz contrar, deciziile se vor lua după bunul plac și propria apreciere, de ce nu, al cui soft este mai fain, ai unor funcționari de la AGEPI, accentul punîndu-se pe obiecte și împrejurări, și nu pe oameni.

Poate că anume aceasta și-au dorit acei care fac veritabilul lobby.

Un proaspăt director al organizației de gestiune colectivă, care încă nu demult se ocupa de exportul de avioane și transport, apoi cu același succes de sportiv și echipe de sportivi, se întreabă: care sînt directivele și documentele puse la baza amendamentelor propuse?

Cred că ar trebui să începem „likez-ul” cu manualul „Dreptul de autor și drepturile conexe”, editat în decembrie 2012 de AGEPI, publicație finanțată de Uniunea Europeană.

Citiți, domnilor directori, paginile 114 și 115 și la pagina 115 veți găsi, citez: un asemenea sistem se aplică dacă se respectă trei condiții:

Prima. Dreptul respectiv poate fi exercitat doar prin gestiune colectivă.

A doua. Repertoriul organizației de gestiune colectivă este reprezentativ. Aici închei citatul.

Am adus un singur exemplu, dar ele au fost multe și fiecare amendament a fost argumentat, aducându-se citate din legi și directive.

Apropo, despre calificarea și competența așa-numitor specialiști în dreptul de autor, fondatori ai Asociației ANPCI potrivit statutului sînt trei persoane: Gheorghită Iurie, Gheorghită Maria și Rujițaia Cristina. Doar ultima fiind titular de drepturi.

Nici Gheorghită Iurie, nici Gheorghită Maria nu figurează în lista titularilor de drepturi ai ANPCI proprii organizații. Pe cînd, conform legii, doar titularii de drepturi pot fonda organizație de gestiune colectivă.

Același lucru am identificat și în cazul altei organizații, ai cărei fondatori sînt doi textieri amatori și o persoană care nu figurează nici în lista autorilor, nici în cea a interpreților de pe site-ul organizației.

Aș dori să... Aș dori să le amintesc aventurierilor din domeniul dreptului de autor că ei personal sînt ... eu personal sînt titular din anul 1979. Sînt membru al Societății Generale de Autori și Editori din Spania din 1998. Sînt membru al Asociației de Drepturi de Autor din România.

În 1998, am organizat prima Conferință națională a autorilor, care s-a desfășurat la Teatrul Național, cu scopul de a trece de la sistemul de stat de protejare la unul de gestiune colectivă.

Am participat la conferințe internaționale cu privire la protejarea dreptului de autor, am tradus în limba română Legea Spaniei privind proprietatea intelectuală.

Legea nu îmi interzice să fiu concomitent și om de creație, și legiuitor. Încă înainte de alegerile din 2010, am fost ales membru al Consiliului la Asociația Drepturilor de Autor și Conexa, pe atunci ANPCI și ORDA nici nu existau. Însă, devenind deputat, am scris o cerere, suspendîndu-mi calitatea.

Acum sînt invitat de colegi pentru a discuta politica din domeniu, pentru a-i asculta opinia. Dar vreau să vă întreb: de ce nu m-ați invitat niciodată să discutăm legislația, să fac lobby pentru prevederile dumneavoastră?

Apropo, am citit unele amendamente propuse de semnatarii scrisorilor către Parlament și le apreciez ca fiind neprofesionale, motiv pentru care și au fost respinse de autorul legii.

De ce nu ați înaintat, domnilor, alte amendamente, pentru îmbunătățirea proiectului?

Cum nu mă strădui, nu găsesc în acțiunile unor organizatori de gestiune colectivă intenții de a contribui la edificarea sistemului național al dreptului de autor.

Și ultima. Cînd îmi pun întrebarea: de unde atîta impertinență la unii agramați care sar în capul unui deputat care se străduie să își facă onest meseria? Găsesc răspunsul în faptul că este o comandă politică.

Sînt sigur de faptul că în spatele acestor insinuări în jurul proiectului respectiv, precum și al dreptului de autor, în general, se află anumite forțe politice.

În curînd, va ieși la iveală adevărul, adevăratul interes. Eu însă vreau să vă promit că voi continua să lucrez pentru binele autorilor, oamenilor de cultură și

artă, profesorilor și altor categorii care necesită sprijin social, cum am făcut-o și pînă acum.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, interesant, unii urcă în politică, alții coboară în politic Da? (*Rumoare în sală.*)

Și următoarea declarație – domnul Valeriu Saharneau.

Vă rog.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați deputați,

La ședința de joi, 21 noiembrie 2013, deputatul comunist Voronin a dezlănțuit împotriva mea un atac calomnios, afirmînd că aș fi fost un agent KGB de cînd m-am născut, afirmînd că, citez din stenograma ședinței: „Noi ți-om demonstra și dosarele pe” cîți oameni i-ai băgat la timpul respectiv la dubală, cum ți-ai bătut joc de oameni. Citat încheiat.

Această afirmație calomnioasă a fost urmată imediat de un șantaj, care trebuie considerat drept amenințare. Citez: „Du-te de bună voie de aici”.

Întrucît asemenea soi de calomnii au fost turnate de la microfoane, constant și obsesiv în Parlament și în alte spații publice de către exponenți ai găștii comuniste extremiste, leninist-stalinist-troțkiste, preluate mai apoi și de către deputatul Mihai Ghimpu și de o parte din coaliții lui: Gheorghe Brega și Valeriu Munteanu, am solicitat, prin interpelări adresate SIS, MAI și Procuraturii Generale, să examineze în instituțiile respective prezența vreunui dosar de agent de persoană racolată, informator sau colaborator al serviciilor secrete sovietice ori post-sovietice, prezența vreunui cazier sau a altor documente care ar dovedi că, în urma unor asemenea activități ale mele, a avut de suferit careva persoană, precum a afirmat în plin Parlament deputatul Voronin.

Solicitarea mea a fost că, dacă există asemenea materiale, dovezi, ele să fie făcute publice. Am primit, între timp, răspunsurile de la Serviciul de Informație și Securitate, MAI, Procuratură, pe care vreau să le citesc foarte succint.

Ministerul de Interne spune: urmare a interpelării dumneavoastră, adresate în cadrul ședinței de plen din 21 noiembrie curent, Ministerul Afacerilor Interne vă informează că datele de identitate ale dumneavoastră nu figurează în registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova. Concomitent, vă comunicăm că Ministerul Afacerilor Interne nu dispune de careva date privind tragerea dumneavoastră la răspundere contravențională.

Serviciul de Informație și Securitate. Referitor la interpelarea din ședința în plen din 21 noiembrie 2013, Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova consemnează lipsa dosarelor în privința dumneavoastră. Cu respect, Director Mihai Balan.

Procuratura Generală a examinat solicitarea adresată în cadrul ședinței în plenul Parlamentului din 21 noiembrie 2013 privind controlul existenței dosarelor

în privința activității dumneavoastră în calitate de colaborator confidențial al Serviciilor de Informație și Securitate sau al Ministerului Afacerilor Interne. În rezultatul controlului efectuat, s-a stabilit că nu ați fost și nu sînteți colaborator confidențial al autorităților indicate și nu există dosare referitor la antrenarea dumneavoastră în această calitate. Procuror, șef al Secției control al activității operative de investigații și asigurarea regimului secret domnul Lozan.

De la Ministerul Afacerilor Interne răspunsul este semnat de domnul ministru Recean.

Precum vedeți, faptele s-au adevărit, dar numai pe partea pe care a făcut referință subsemnatul în replica din 21 noiembrie 2013, chiar atunci, la răbufnirea verbală, necontrolată a căpeteniei comuniste, că Vladimir Voronin este un mincinos de care nu a mai auzit pămîntul, este un calomnios fără pereche.

Faptul că Voronin iese la microfon și minte cu nerușinare în văzul lumii, fără să aibă la bază nici un cîtuși de mic motiv și nici o cîtuși de mică dovadă, arată că acest ins nu pune preț nici cît e negru sub unghie pe dreptatea vorbei sale, că dînsul poate rosti neadevăruri fără să clipească din ochi, poate calomnia cu ușurință, din ură ori din plăcerea de a face rău pur și simplu. Este o manifestare de dezechilibru psihic paranoidal, dacă ar fi să se pună un diagnostic.

Vă dați seama ce însemnă acest tip de politician, care a avut și calitatea de șef de stat timp de aproape 9 ani. El a mințit permanent: și atunci cînd a spus că va da poporului pîine și lapte ieftin, și atunci cînd a spus că va rezolva problema transnistreană, și atunci cînd a spus că va munci pentru integrarea europeană, și atunci cînd a spus că nu a fraudat alegerile, și atunci cînd a spus că repară biserici, dar, de fapt, buzunărea bănci, companii și oameni de afaceri în interesul personal, și atunci cînd a învinuit pe altcineva de lovitură de stat, și atunci cînd a spus că nu el a distrus Declarația de Independență, și atunci cînd a zis că nu știe nimic despre moartea și schingiuirea tinerilor în subsolurile poliției lui.

Acest mincinos a avut impertinența să iasă, săptămîna trecută, la microfonul Parlamentului și să declare că nu este vinovat pentru torturile din aprilie 2009, că mîinile lui sînt curate, nu sînt murdare de sînge.

Adevărat a spus cineva: comuniștii nu doar au fost niște mincinoși, ci și mari ipocriți. Cu toții se numeau patrioți și spuneau că își iubesc țara. Atît de mult și-au iubit țara, încît de foarte multe ori erau cît pe ce să își piardă mințile, altfel nu poate fi confundată iubirea cu violarea.

Lui Mihai Ghimpu și coaliției lui, înhămați alături de comuniști la același car al urii, pot să îi răspund cu o replică puțin parafrazată din Friedrich Nietzsche: „Nu sînt supărat pentru că ai mințit, sînt supărat că de acum înainte nu te mai pot crede.”

Domnule Ghimpu,

Nu te va mai crede multă lume de acum înainte. Și bine va face. Fiindcă dacă te credeam noi în aprilie 2013, atunci cînd desenai cai verzi pe pereți, acum la guvernare erau doar mincinoșii și torționarii, colegii dumneavoastră de opoziție. Astăzi am avut să ne aflăm departe, foarte departe de obiectivul european, pe care îl trădase-i.

În același timp, te rog să nu pierzi speranța. Dacă SIS, Procuratura Generală ori MAI au dat răspunsurile care nu vă aranjează pe dumneavoastră și pe Voronin, există speranța că poate Curtea Constituțională are capacitatea necesară să găsească ceva în biografia mea. E suficient să faceți o declarație în plus.

În privința lui Voronin, avînd în vedere că în unele sondaje, mai sînt opționali care cheamă năpasta comunistă să mai vină o dată pe capul nostru, faptul că în Republica Moldova nu există o lege a lustrăției, care să îngrădească venirea la putere a torționarilor, dar și faptul că un proces de judecată inițiat împotriva mincinosului deputat ar invoca ridicarea imunității lui, lucru, deocamdată, incert, îmi asum dreptul și obligația să prezint, cu altă ocazie, Parlamentului și societății probe concludente cine este, de fapt, personajul... părintele corupției și sărăciei al statului mafiot și al statului torționar, politicul Vladimir Voronin.

Așa că, pe curînd, tovarășe Voronin.

Mulțumesc. *(Aplauze în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Da. Dacă în sală ar fi fost doi deputați, poate că ar fi solicitat dreptul la replică. Dar, deoarece nu sînt, declar ședința închisă.

Ne revedem mîine la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 15.11.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*